

Ympäristövastuu suomalaisessa häätapahtumassa

Laura Saarinen

Tekijä(t) Laura Saarinen	
Koulutusohjelma Matkailun liikkeenjohto	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Ympäristövastuu suomalaisessa häätapahtumassa	Sivu- ja liitesivumäärä 35 + 7
<p>Tämän opinnäytetyön toimeksiantaja on Mennään naimisiin!-brändi. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää kiinnostaako suomalaisia pariskuntia ottaa ympäristöasiat mukaan häätjuhlaansa. Kyselyn avulla pyrittiin selvittämään suomalaisten parien tämän hetkisiä ajatuksia ympäristövastuusta ja sen yhdistämisestä heidän häätjuhlaansa. Tutkimus rajattiin koskemaan vain suomalaista häätapahtumaa. Häätapahtumalla tarkoitetaan tässä tapauksessa suunnittelua, itse juhlapäivää ja tapahtuman jälkeisiä toimenpiteitä.</p> <p>Tutkimuksen teoreettisessa osuudessa käsitellään ympäristövastuuta, sekä sen yhdistämistä tapahtumiin sekä erityisemmin häätjuhlaan. Myös häätjuhlaan ja sen erilisiin vaiheisiin perehdytään tarkasti. Tutkimusta pohjustettiin kattavalla katsauksella erilaisiin tapoihin järjestää häätapahtuma ympäristöystävällisesti.</p> <p>Tutkimus toteutettiin kevään 2017 aikana. Tutkimuksessa käytettiin kvalitatiivisia ja kvantitatiivisia menetelmiä. Aineistonkeruutapana oli kysely, jonka perusteella vastaukset kerättiin strukturoitua haastattelua apuna käyttäen Helsingissä järjestettävillä Mennään naimisiin-häämessuilla. Vastauksia tuli yhteensä 50 kappaletta.</p> <p>Tuloksista selvisi, että suomalaiset parit suhtautuvat myönteisesti ympäristövastuun yhdistämisestä häätjuhlaan. Eri häiden osa-alueista parit ovat valmiita muokkaamaan ympäristöystävällisemmäksi roskien lajittelua, lahjatoiveita, juhlatilan koristeita, ruokaa ja itse juhlassa tarvittavia papereita. Sen sijaan parit eivät olleet halukkaita muuttamaan omaa liikkumista päivän aikana, juhlapaikkaa, sormuksia, morsiuspukua ja vieraiden liikkumista päivän aikana. Kyselystä tuli myös esiin, että ympäristöystävällisten valintojen esteenä vastaajien mielestä oli muun muassa raha, valikoiman laajuus ja esimerkiksi tietämättömyys.</p>	
Asiasanat häät, perhejuhlat, ympäristönsuojelu, ympäristövastuullisuus	

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Ympäristövastuu	3
2.1	Tapahtumat.....	4
2.2	Ilmaston kuormittajat tapahtumissa	5
2.3	Ympäristömerkit	7
3	Häät	9
3.1	Häiden rakenne.....	10
3.2	Teemat häätapahtumassa	14
4	Ympäristövastuu häätapahtumassa	16
4.1	Ennen juhlaa	16
4.2	Juhlan aikana.....	18
4.3	Juhlan jälkeen	18
5	Toimeksiantaja ja toimiala	20
6	Tutkimus	22
6.1	Tutkimusmenetelmän valinta.....	22
6.2	Tutkimusote	23
6.3	Kysely	24
7	Tulokset	26
8	Pohdinta.....	31
8.1	Tulosten merkitys.....	31
8.2	Pätevyys ja luotettavuus	32
8.3	Henkilökohtainen kehitys	34
	Lähteet	36
	Liitteet.....	41
	Liite 1. Kysely	41

1 Johdanto

Suomessa järjestettiin 24 708 häät vuonna 2015. (Tilastokeskus 2016). Yhteen tapahtumaan liittyy suuri määrä ruokaa, liikkumista ja materiaa. Samaan aikaan keskiverto suomalaisen hiilijalanjälki on vuodessa 10 tonnia hiilidioksidiekvivalenteina, eli saman verran, kuin mitä miekkavalas painaa. (wwf). Jos haluaisimme toimia mahdollisimman ympäristövastuullisesti ja kestävästi, meidän tulisi pienentää tämä summa kahteen hiilidioksiditonniin vuositasolla. (Persson & Sjöström, Johnsson 2007, 9).

Tilastokeskuksen mukaan joka viides suomalainen pitää ilmastonmuutosta suurimpana huolenaiheena ympäristössään. 60% suomalaisista on sitä mieltä, että nykyiset elämäntapamme ovat vahingollisia ympäristölle ja luonnolle. (Tilastokeskus 2012.) Aikovatko suomalaiset pariskunnat ottaa ympäristövastuullisuuden huomioon hääjärjestelyissään ja jos, niin millä tavalla? Kiinnostaako heitä yhdistää tämä nouseva trendi vastuullisesta kuluttamisesta omaan kerran elämässä – tapahtumaansa? Tietävätkö he, miten tämän teeman voisi toteuttaa? Ympäristövastuullisista häistä ei ole Suomessa tehty aiempia tutkimuksia, vaikka vastuullisuus muilla elämän sarjoilla on ollut isona puheenaiheena viimeiset vuodet.

Tässä opinnäytetyön aiheena on ympäristövastuulliset häät. Tarkoituksena on kartoittaa tapoja ympäristövastuullisen tapahtuman järjestämiseen ilman, että mistään juhlan osa-alueesta tarvitsee luopua. Tutkimuksen pääongelma on selvittää, haluavatko parit yhdistää ympäristövastuullisuuden osaksi häitään. Lisäksi halutaan tutkia, mitkä ovat niitä tekijöitä, jotka voisivat estää ympäristövastuullisten hankintojen tekemisen, vaikka pari pitäisikin asiaa itselleen tärkeässä arvossa. Koska häät ovat iso juhla, on työ rajattu käsittelemään ainoastaan suomalaista häätapahtumaa ja siihen liittyviä ruoka- ja materiahankintoja. Häätapahtumalla tarkoitetaan tässä tapauksessa suunnittelua, itse juhlapäivää ja tapahtuman jälkeisiä toimenpiteitä.

Tutkimuksen alkukappaleissa käsitellään ympäristövastuu ja tapahtumat yleisesti. Tämän jälkeen kerrotaan suomalaisesta häätapahtumasta, sekä perehdytään sen suunnitteluprosessiin. Kappaleessa 4 luetellaan konkreettisia tapoja muuttaa näitä hääperinteitä kestäviksi. Tämän jälkeen esitellään toimeksiantaja, sekä toimiala ja kilpailijat yleisesti. Lopussa käydään läpi häämessuilla toteutettu kyselytutkimus, sekä sen tulokset. Lisäksi pohditaan tutkimuksen luotettavuutta ja pätevyyyden vaikuttavia tekijöitä. Viimeisessä kappaleessa pohditaan omaa henkilökohtaista kehitystäni prosessin aikana.

Tutkimus on suoritettu Mennään Naimisiin! – brändin toimeksiannosta. Kyseinen yritys julkaisee Mennään Naimisiin! – häälehteä Suomessa ja järjestää kerran vuodessa Helsingissä saman nimiset häämessut. Keräsin tutkimusaineistoni näillä messuilla strukturoitua haastattelua apuna käyttäen. Kyselypohja koostui kvalitatiivisista ja kvantitatiivisista kysymyksistä, jotta aiheesta saataisiin mahdollisimman monipuolinen kuva. Tutkimustulokset ovat hyödyllisiä toimeksiantajalleni. Niiden pohjalta he saavat omien asiakkaidensa mielipiteitä asian kiinnostavuudesta ja kokonaisvaltaisen selvityksen siitä, mitä osa-alueita tulevissa lehdissä tai messuilla kannattaisi käsitellä.

2 Ympäristövastuu

Ympäristöongelmista vain harvat ovat yhtä isoja ja ongelmallisia kuin ilmastonmuutos. Se uhkaa meidän luonnollista maailmaamme ja vaikuttaa sosiaalisiin ja taloudellisiin ongelmiin. Emme voi jättää ilmastonmuutosta tulevaisuuden sukupolvien ratkaistavaksi. (WWFa.)

Käynnissä oleva ilmastonmuutos johtuu pääasiassa kasvihuonekaasujen, erityisesti hiilidioksidin, lisääntymisestä ilmakehässä. Hiilidioksidipitoisuuden kasvu johtuu fossiilisten polttoaineiden, kuten öljyn ja hiilen käytöstä. Kasvihuonekaasujen pitoisuuksien kasvu ilmakehässä aiheuttaa lämpötilan nousua maapallolla, joka puolestaan aiheuttaa mm. säiden ääri-ilmiöitä, merenpinnan nousua, tulvia, kuivuutta ja napajäätiköiden sulamista. Muutos näkyy hyvin erilaisina asioina eri puolilla maapalloa. (NASA.) Tämä ihmisen aikaansaama muutos on niin voimakas, että luonto ei ehdi mukautua tilanteeseen. WWF:n mukaan monissa paikoissa maapallolla ilmastonmuutos näkyy jo paikallisten arjessa, hankaloittaen heidän elämäänsä esimerkiksi kuivattamalla satoa. (WWF 2015.)

Ilmastonmuutoksen aiheuttavia kasvihuonekaasuja on yhteensä viisi. Tärkeimmät luonnostaan ilmakehässä esiintyvät kaasut ovat vesihöyry, metaani, hiilidioksidi, dityppioksidi ja otsoni. (Ilmasto-opas.) Koska kaikki nämä kaasut ovat vahvuudeltaan erilaisia, tulee ne tarkastelua varten muuttaa yhteismitallisiksi. Tällöin puhutaan hiilidioksidiekvivalenteista. (Antila 2008, 70.) Vuonna 2015 kasvihuonepäästöt olivat tilastokeskuksen raportin mukaan 55,6 miljoonaa tonnia. Vuonna 2014 luku oli yhteensä 59,1 miljoonaa tonnia hiilidioksidiekvivalenteina. Tämä oli 7% vähemmän kuin vuonna 2013. Kehitystä siis tapahtuu, sillä päästöjen määrä vähenee vuosi vuodelta. (Tilastokeskus 2016.) Edelleen keskiverto suomalaisen hiilijalanjälki on jopa 10 tonnia hiilidioksidiekvivalenteina, eli saman verran kuin miekkavalas painaa. Tämä hiilijalanjälki vastaa kahden ruotsalaisen ja kymmenen intialaisen hiilijalanjälkeä. Suhteessa asukaslukuun, me suomalaiset olemme yksi eniten ilmasto-kuormittavista kansoista maapallolla. (WWFb.) Jos haluaisimme toimia mahdollisimman ympäristöystävällisesti ja hiljentää ilmastonmuutosta, meidän pitäisi pienentää omia päästöjämme kahteen hiilidioksiditonniin vuositasolla. (Persson & Sjöström, Johnson 2007, 9).

Tilastokeskuksen mukaan joka viides suomalainen pitää ilmastonmuutosta suurimpana huolenaiheena ympäristössään. 60 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että nykyiset elämäntapamme ovat vahingollisia ympäristölle ja luonnolle. Jopa 81 prosenttia on ilmoittanut säästävänsä energiaa. Tutkimuksen mukaan eniten ihmisiä kiinnostaa energian-

säästö kotona. (Tilastokeskus 2012.) Tämän lisäksi yle.fi kokoaa yhteen TNS gallupin tekemän kyselyn tuloksia siitä, miten suomalaiset suhtautuvat ilmastonmuutoksen. Kyselyn mukaan yli 80 prosenttia kyselyyn vastanneista oli sitä mieltä, että kansainvälisissä neuvotteluissa olisi sovittava pikaisesti uudesta ilmastopimeksestä, jolla vähennettäisiin päästöjä maailmanlaajuisesti. Tuloksista kuitenkin selviää, että Suomen ja EU:n panosta ja ilmastopolitiikan merkitystä arvioidaan huomattavasti pienemmäksi. Vain vajaa puolet vastaajista oli sitä mieltä, että Suomen pitäisi tukea köyhempiä maita ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. Kuitenkaan omaa toimintaa ja arjen valintoja ei haluta muuttaa, sillä jopa kaksi kolmasosaa vastaajista koki, että väittämä ” olen muuttanut liikkumistani, ruokailutottumuksiani tai asumisratkaisujani ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi” kuvasi heitä huonosti tai melko huonosti. Lisäksi vain kolmannes vastaajista kertoi ilmastovaikutusten huomiointin vaikuttavan heidän ostopäätöksiinsä. Kyselyyn vastasi 1005 eri puolilla suomea asuvaa 15-74 vuotiasta henkilöä. (yle 2015.)

2.1 Tapahtumat

Tapahtumalla vaikutetaan ihmiseen. Ideoita voi aina kopioida, mutta tapahtuman henkeä ei. Isännät ja heidän toimintansa vaikuttavat vallitsevaan tunnelmaan. Tapahtumat kulkevat hyvien järjestelyiden tuloksena omalla painollaan. Ne ovat kuin virtaava puro, jonka suuntaa ei pysty enää muuttamaan. (Vallo & Häyrinen 2012, 241.)

Tapahtumat voidaan luokitella kolmeen kategoriaan; viihdetapahtumiin, asiatapahtumiin ja niiden yhdistelmiin. Vallon ja Häyrisen mukaan ”tapahtuma on aina tilaisuus”. Pienet ja isot tapahtumat sekä tilaisuudet tulisi järjestää aina yhtä huolella. (Vallo & Häyrinen, 2012, 59-61.)

Suomessa järjestetään poikkeuksellisen paljon tapahtumia väkilukuun nähden. Pelkätään pääkaupunkiseudulla pidetään tuhansia tapahtumia joka vuosi. Tapahtumien järjestäminen on merkittävää elinkeinotoimintaa, ja niihin osallistuminen tärkeä osa suomalaisten elämää. Ne työllistävät, luovat yhteisöllisyyttä ja kaupunkikulttuuria, tukevat matkailua ja paikallistaloutta. (Helsingin kaupungin ympäristökeskus 2014, 3.) Vaikka useat tapahtumat tuovat paikalle paljon ihmisiä, tulee tapahtumanjärjestäjän ajatella rahallisen hyödyn ulkopuolelle ja käyttää toiminnassaan maalaisjärkeä sekä varovaisuutta. (Conway 2009).

Ympäristövastuulliselle yleisötilanteelle ei ole olemassa yksiselitteistä määritelmää. Termi viittaa tapahtumasarjaan, jossa kestävät toimintatavat otetaan huomioon. Tällaisia toimia ovat esimerkiksi veden- ja energiankulutuksen minimoiminen, jätteiden määrän väheneminen, materiaalien käyttö, liikenteen huomiointi ja luonnonympäristön säästö. (Lampinen

2011, 12.) Samat asiat listaa myös Helsingin kaupungin ympäristökeskus, joka lisää vielä melun, sekä ruuan ja juoman huomioimisen. (Helsingin ympäristökeskus 2014, 3). Tapahtumilla on isoja vaikutuksia ympäristöön, mutta oikealla toteutuksella ne voi minimoida. Vastuullisesti järjestetyt tapahtumat voivat jopa lisätä ihmisten ympäristötietoisuutta ja myönteisyyttä. (Helsingin ympäristökeskus 2014, 3.)

Ympäristövastuullisen tapahtuman järjestämisestä voi olla suurta rahallista hyötyä. Esimerkiksi Helsingin kaupunki on kehittänyt ekokompassi sertifikaatin myönnettäväksi vastuullisesti järjestetyille tapahtumalle. Tämän saamiseksi tapahtuman on täytettävä 10 kriteerin lista, joka koostuu suurimmaksi osaksi yllä mainituista toimenpiteistä. Sertifikaatin saatuaan tapahtuma saa seuraavasta tilavuokrastaan 30 prosentin alennuksen Helsingin kaupungin rakennusviraston ja kiinteistöviraston vuokraamista paikoista. (Ekokompassi.)

2.2 Ilmaston kuormittajat tapahtumissa

Tapahtumat ovat suomalaisille tärkeitä. Niiden toteuttaminen ympäristövastuullisesti ja hiilijalanjälkeä vähentäen on tarpeellista, jotta voimme tulevaisuudessakin nauttia näistä tilaisuuksista. (Helsingin ympäristökeskus 2014, 3.) Tässä luvussa perehdyn tapahtumien ympäristövastuullisiin ongelmiin ja niiden laajuuteen.

Tieliikenne aiheuttaa eniten kasvihuonepäästöjä Suomessa, kun vertailukohteena on kaikki kotimaiset liikennemuodot. (Helsingin ympäristökeskus 2015). Lähes poikkeuksetta tapahtumien isoin päästöjen aiheuttaja on liikenne ja liikkuminen. Tapahtumiin tarvitaan useimmiten materiaa, kuten jätteastioita, käymälöitä ja rakenteita, joita täytyy kuljettaa paikalle. Asiakkaiden kulkemista voi myös ohjata ympäristövastuullisempaan suuntaan. (Helsingin kaupungin ympäristökeskus 2014, 6-7.) Bensiinikäyttöinen henkilöauto tuottaa päästöjä 162 CO₂ g / henkilökilometri. Diesel auto hieman vähemmän, 143 CO₂ g / hkm. Katuajossa oleva linja-auto 70 CO₂ g / hkm ja maantieliikenteessä oleva 50 CO₂ g / hkm. Sähköjunat sen sijaan tuottavat päästöjä lähiliikenteessä 32 CO₂ g / hkm ja matka-ajossa 16 CO₂ g / hkm. (Antila 2008, 91-93.) Kotimaan liikenteen osuus koko suomen päästöistä on 11,1 miljoonaa CO₂ – tonnia. (Tilastokeskus 2016). Suomi aiheuttaa liikenteellään toiseksi eniten päästöjä koko Euroopassa, kun luku jaetaan asukkaita kohden. (Helsingin kaupungin ympäristökeskus 2014, 7).

Veden ja energian kulutus on iso menoerä tapahtumissa. Tyypillisimpiä energiankuluttajia tapahtumissa ovat äänentoisto, valot ja kaikenlaiset muut laitteet. (Helsingin kaupungin ympäristökeskus 2014, 11.) Jokainen suomalainen käyttää vettä keskimäärin 155l / vrk. Tavoitetaso on 100-120 litraa vuorokaudessa per asukas. (Motiva 2016.) Asumisessa

energiantarve jakaantuu kolmeen osaan. 52% menee lämmitykseen, 28% taloussähköön ja 20% lämpimään veteen. (Vattenfall 2016.)

Ruuan osuus ympäristön kuormittamisessa on kolmanneksi suurin, se tulee heti asumisen ja autoilun jälkeen. Yksittäisen ruoka-aineen päästöjä on vaikea arvioida, sillä laskennassa pitää ottaa huomioon koko elinkaari. Tähän vaikuttaa lannoitteiden ja rehun käyttö sekä niiden aiheuttamat päästöt, kuin myös kuljetus, pakkaus, viljelyn ja tuotannon päästöt sekä ruuan valmistus. Lihatuotteista naudanliha tuottaa eniten päästöjä. Yksi kilo noin 20-22 CO₂ ekvivalentti kiloa. Kasvisten päästöt sen sijaan ovat huomattavasti alhaisempia, noin parista kymmenestä grammasta muutamaan sataan grammaan yhtä kiloa kohti. Kyseiset luvut tosin pätevät vain, jos kasvit ovat kasvatettu avomaalla, eikä kasvihuoneessa. (Antila 2008, 63-70.) Helsingin kaupunki suosittelee ympäristökriteereissään tapahtumanjärjestäjiä huolehtimaan siitä, että ruokavaihtoehdoissa on ainakin yksi kasvisvaihtoehto ja yksi juomapiste tarjoaa reilun kaupan kahvia ja teetä. (Helsingin kaupunki 2015).

Jätteiden keräys ja lajittelu on kaikenlaisissa tapahtumissa huomioon otettava asia. Tärkein asia jätteiden lajittelussa on biohajoava jäte, sillä sekajätteen sekaan joutuessaan se alkaa muodostaa maatuessaan metaania. Metaani on 25 kertaa hiilidioksidia voimakkaampi kasvihuonekaasu. Mädättämisessä ja kompostoinnissa päästöt ovat melkein nolla. Tämän vuoksi biohajoavia jätteitä ei saisi joutua kaatopaikalle. Yhdessä viikossa suomalainen tuottaa noin 500 kiloa yhdyskuntajätettä, josta noin 300 kiloa päätyy kaatopaikalle. (Antila 2008, 77-82.)

Yksi suomalainen kuluttaa vuodessa luonnonvaroja hankintojen ja materian muodossa noin 100 tonnia. (Helsingin kaupungin ympäristökeskus 2014, 9). Näin ollen tapahtumien ympäristövaikutukset syntyvät myös hyvin pitkälti hankintojen seurauksena. Nämä valinnat käsittävät myös alihankkijoiden kanssa tehdyt sopimukset. (Helsingin kaupungin ympäristökeskus 2014, 9.) Ympäristövastuullista tapahtumaa järjestettäessä kaikkien sen osapuolten on oltava tietoisia tavoitteesta ja toimittava sen mukaan. (Helsingin ympäristökeskus 2014, 23).

Luonnonympäristön säästö on otettava huomioon, sillä suuren ihmismäärän liikkuminen saattaa vahingoittaa ympäröiviä alueita. Sääolosuhteet voivat vielä edesauttaa tätä. Esimerkiksi kovan sateen sattuessa, maaperä pehmenee ja on näin alttiimpi kulumiselle. (Helsingin kaupungin ympäristökeskus 2014, 5.)

Ympäristövastuullisesti siivoaminen voi olla hankalaa, sillä puhdistusaineiden eri ainesosat tuotetaan ympäri maailmaa ja ne sekoitetaan toisiinsa jossakin toisessa paikassa. Tuottajat eivät halua selostaa kuljetusreittejä, ja niiden jäljittäminen itse on mahdotonta. (Persson ym. 2007, 143.)

Konkreettisia tapoja järjestää ympäristöystävällinen tapahtuma on kappaleessa 4.

2.3 Ympäristömerkit

Ympäristömerkin tarkoitus on auttaa kuluttajia tekemään jokapäiväisiä kulutus- ja ostopäätöksiä ympäristöä säästävällä tavalla. (Kierrätyskeskus). Tuotteen ympäristöystävällisyydestä saa luotettavan, puolueettoman takuun ympäristömerkin avulla. (Helsingin kaupungin ympäristökeskus 2014, 9). Seuraavaksi esitellään Suomessa yleisesti käytössä olevia ympäristömerkkejä.

Joutsenmerkin tavoitteena on edistää kestävästä kehitystä. Se on pohjoismaiden yhteinen ympäristömerkki. Merkki ohjaa kuluttajia tekemään ympäristön kannalta viisaita valintoja. Merkki kannustaa myös palveluntarjoajia ja valmistajia tarjoamaan kuluttajille ympäristövastuullisempia vaihtoehtoja. Tuotteiden on läpäistävä tiukat vaatimukset, jotka huomioivat tuotteiden raaka-aineet, valmistuksen, käytön ja loppusijoituksen. Näiden lisäksi vaatimukset kattavat myös laatuun, terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä asioita. (Joutsenmerkki.)

EU-kukkamerkki on käytössä koko Euroopassa, sekä muutamassa muussa maassa. Merkki luotiin vuonna 1992 ja on siitä asti ollut edistämässä ympäristövastuullisten tuotteiden myyntiä. Tämän merkin vaatimuksen on asetettu niin korkeaksi, että vain 10-20% tuotteista tietyn tuoteryhmän sisällä voi saada merkin. (EU-ympäristömerkki.)

EU:n lehtimerkki on yksi luomumerkeistämme. Se kertoo, että vähintään 95% tuotteen ainesosista on luomua ja että tuotannossa on noudatettu EU:n luomusasetusta. Suomen oma kansallinen luomumerkki on nimeltään aurinkomerkki. Kyseisen merkin omaava tuote on oltava suomalaisen luomuvalvontaviranomaisen tiedossa. Tämän merkin voi saada myös tuontiluomituote. Leppäkerttumerkki myönnetään sen sijaan saada vain suomalaiselle luomutuotteelle. (Luomu.fi.)

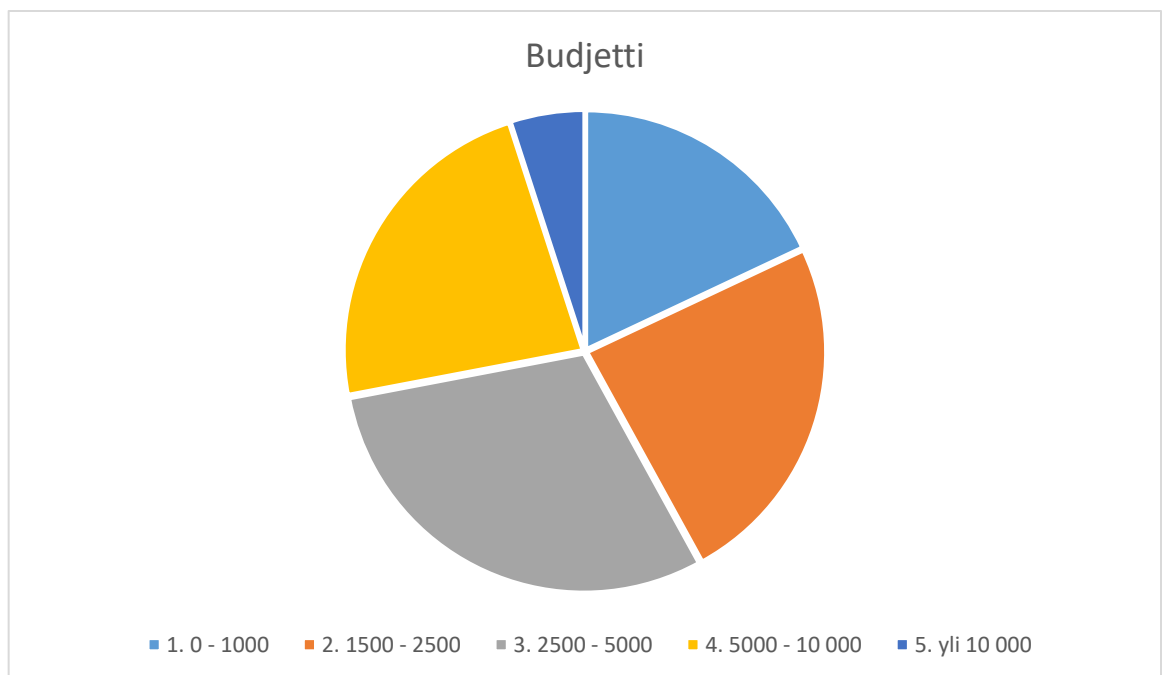
Reilun kaupan merkki takaa eettisesti ja ympäristövastuullisesti kestävästä tuotteesta. Tuottajalle maksetaan hänen tuotteestaan aina vähintään takuuhinta, joka kattaa ihmisen ja ym-

päristön kannalta kestävä tuotannon kustannukset. Viljelyä valvotaan, jotta se olisi ympäristön kannalta mahdollisimman kestävä. Reilu kauppa valvoo myös haitallisten kemikaalien käyttöä ja varmistaa, että työntekijät ovat koulutettuja tekemään työtään vastuullisesti. Se on tehnyt lisäksi listan, joka kieltää pahimpien myrkkujen käyttämisen tuotannossa. (Reilukauppa 2016a.)

3 Häät

Häät eivät ole pelkästään iloinen tapahtuma, jonka voi jakaa perheen ja ystävien kesken, vaan myös tärkeä juhlallinen tapahtuma, joka noudattaa tiettyä järjestystä. Seremoniat ovat muuttuneet vuosien saatossa ja yhä tänä päivänäkin useat pariskunnat haluavat tehdä häistään persoonallisen juhlan. (Gilbert 2004, 1.) Tässä kappaleessa perehdytään suomalaiseen häätapahtumaan ja sen eri osa-alueisiin.

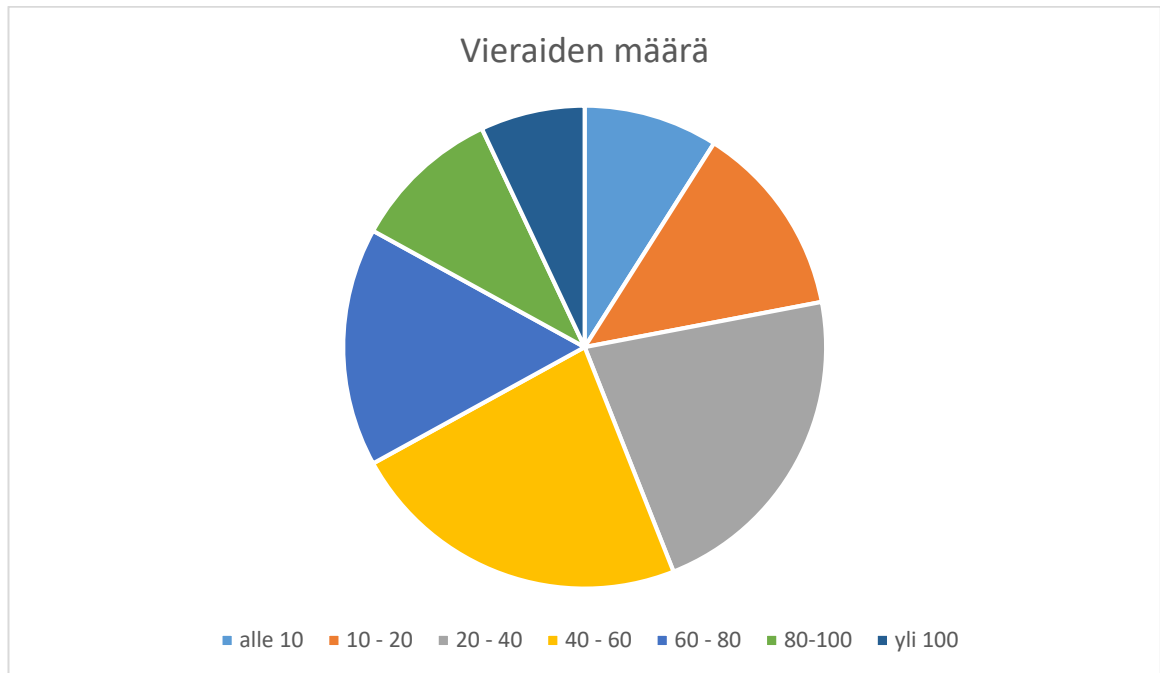
Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2015 solmittujen avioliittojen määrä oli 24 708, mikä on 246 liittoa enemmän kuin viime vuonna. (Tilastokeskus 2016). Kuten kuviosta 1 huomaa, yhteishyvän vuonna 2015 teettämän tutkimuksen mukaan suomalaisten mielestä sopivin häihin käytettävä summa on 2500 – 5000 euroa, jonka valitsi 30 prosenttia vastaajista. Seuraavaksi eniten valintoja sai hintahaarukka 1500 – 2500 euroa, jonka valitsi yhteensä 24 prosenttia vastaajista. 23 prosenttia oli sitä mieltä, että 5000 – 10 000 euroa on sopiva summa sijoittaa häihin. Marginaaliksi jäi siis 5 prosenttia vastauksista yli 10 000 euron sijoituksellaan ja 18 prosenttia jotka vastasivat 0 – 1000e. (Yhteishyvä 2015.)

Kuvio 1. Häiden budjetti (Yhteishyvä 2015.)

Seuraavaksi kyselyssä tiedustellaan sopivaa vierasmäärää. Kuten kuviosta 2 huomaa, yhteishyvän tekemän kyselyn mukaan sopiva määrä vieraita suomalaisten mielestä oli 40 - 60 kappaletta. Tämän luvun valitsi 23 prosenttia vastaajista. Seuraavaksi eniten ääniä sai 20 - 40 vierasta, joka keräsi 22 prosenttia äänistä. 16 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että 60 – 80 vierasta on sopiva määrä ja vielä 10 prosenttia pitää 80 -100 vieraan häitä

sopivana. Ylimpänä listalla oli yli 100 vieraan häät, jonka valitsi 7 prosenttia vastaajista. Toisessa ääripäässä 13 prosenttia kutsuisi 10 – 20 vierasta ja 9 prosenttia vastaajista alle 10. Kyselyyn vastasi 1094 ihmistä. (yhteishyvä 2015.)

Kuvio 2. Vieraiden lukumäärä. (Yhteishyvä 2015.)

Häihin käytettävä budjetti ja vieraiden lukumäärä saattavat kuitenkin vaihdella huomattavasti riippuen kyselyn kohderyhmästä. Yhteishyvän tekemässä tutkimuksessa voi olettaa suurimman osan vastaajista olevan tuloiltaan keskiluokkaa.

3.1 Häiden rakenne

Jokainen pariskunta haluaa tehdä häistään oman näköisensä tapahtuman. Kaikki valinnat koristeista musiikkiin eivät ole sattumanvaraisia, vaan kertovat aina hääparista jotakin. Nykyään hääpareja on hyvin erilaisia: nuoria, eläkeläisiä tai uudelleen avioituvia. (Ylönen & Ylönen 2005, 7-8.)

Juhlapaikaksi sopii esimerkiksi seurankuntatalo, oma koti, ulkoilualue, laiva, ravintola tai puutarha. Mahdollisuuksia on monia. Vihkiminen järjestetään yleensä kirkossa tai maistraatissa, sillä se halutaan useimmiten pitää erillään hääjuhlasta. (Ylönen & Ylönen 2005, 24; Gilbert 2004, 53.) Tähän siirtymiseen liittyy iso ohjelmanumero, eli morsiusparin kuljetus vihkipaikalta juhlapaikalle. Yleensä kuljetukseen käytetään autoa, mutta matkan pystyy kulkea myös traktorilla, moottoripyörällä tai vaikka hevosvaunulla. Hääautovaihtoehtoja on myös useita, kuten kuplat, limusiinit tai esimerkiksi paloauto. Valintaan vaikuttavat

hääparin omat mieltymykset sekä kirkon etäisyys juhlapaikasta. (Ylönen & Ylönen 2005, 81.)

Ateria on niin iso osaa hääperinteitämme, että harva uskaltaa sitä korvata esimerkiksi vain kahvitarjoilulla. Häiden järjestäminen ravintolassa takaa helppouden tämän osion järjestämiseen. Useimmiten pariskunnat valitsevat kuitenkin paikan, jossa ei ole ruokapalvelua valmiina. Silloin vaihtoehtona on joko pitopalvelun palkkaaminen, tai ruokien hoitaminen itse. (Ylönen & Ylönen 2005, 29-31.)

Save-the-date kirjeet ovat tulleet hyvin suosituksi. Ne lähetetään paljon ennen virallisia kutsuja, jotta kaukaakin tulevat vieraat saavat hyvissä ajoin tiedon tulevasta hääpäivästä ja osaavat näin varata sen kalentereihinsa. Viralliset kutsut lähetetään vasta noin 3 kuukautta ennen häitä. (Gilbert 2004, 132.) Kutsujen lisäksi muita juhlaan tarvittavia papereita on esimerkiksi paikkakortit. Ne sijoitetaan heti henkilön istumapaikan lautasen viereen tai sen yläpuolelle, kertomaan tarkan paikan johon kyseisen vieraan on suunniteltu istuvan. (Gilbert 2004, 254.)

Tämän päivän häät sisältävät laajan valikoiman erilaisia musiikkigenrejä ja instrumentteja. Tavallisimmat vaihtoehdot ovat bändi tai DJ. Live musiikki vastaanoton aikana tuo miellyttävän taustan, kun vieraat saapuvat juhlatilaan, juttelevat keskenään tai syövät. DJ voi toimia myös seremoniamestarina. (Gilbert 2004, 182-187.)

Vihkiparin asu on vapaa. Kirkossa järjestettävissä häissä ympäristö luo hieman erilaiset vaatimukset pukeutumiselle, mutta pappi ei saa kieltäytyä vihkimisestä poikkeavan vaate-tuksen vuoksi. (Ylönen & Ylönen 2005, 50.) Ennen vanhaan yleinen mielipide oli, että valkoinen morsiuspuku kuuluu vain neitsytmorsiamille, mutta tänä päivänä tästä näkemyksestä on kokonaan luovuttu. Valkoinen pysyy edelleen vahvasti mukana morsiamen pukeutumisessa perinteen vuoksi ja varsinkin ensikertalaisille se on hyvin sopiva asu. (naimisiin.info.) Sulhanen saa valita oman mieltymyksensä mukaan frakin, saketin, smokin tai tumman puvun. (Ylönen & Ylönen 2005, 57.)

Koristeluksi lasketaan esimerkiksi kukat, juhlapaikan koristeet, hääparin auton koristelu, ohjelmalehtiset, istuinkyltit ja pöytäkortit. Tässä voidaan toteuttaa esimerkiksi tiettyä hääparin ideoimaa teemaa tai väriä. Koristeita saa olla ihan niin paljon, tai vähän, kuin parin tyyliin sopii. (Ylönen & Ylönen 2005, 91.)

Vihkisormuksia on monia erilaisia. Suosituimpia materiaaleja ovat valko- ja keltakulta. Sor-musta koristaa yleensä yksi tai useampi timantti tai jalokivi. (Timanttiset; Malmin korupaja

2017.) Muita korujen valmistukseen käytettäviä metalleja ovat hopea, platina ja palladium. (Yli-Salonen 2017, 58). Kihla- tai vihkisormusta ei ole pakko käyttää, mutta se on kaunis ele rakasta kohtaan. (Malmin korupaja 2017).

Morsian ja sulhanen valitsevat itselleen läheisistä ihmisistä kaason ja bestmanin. Heidän tehtävänsä on olla apuna morsiusparille koko häätapahtuman ajan, edellä kuvatusta suunnitteluprosessista loppuun asti. Kaason tehtävä on olla morsiamen apuemäntänä suunnittelun ajan sekä tukea tärkeänä päivänä. Kaaso järjestää myös morsiamen polttarit. Vihkitilaisuudessa kaaso antaa merkin, että morsian on valmis. Hän pitää morsiuskimppua ja varmistaa, että morsiamen puvun laahus on kunnossa. Bestman toimii sulhasen lähimpänä apulaisena. Suomalainen vastine sanalle bestman on puhemies. Hän järjestää sulhasen polttarit. Vihkitilaisuudessa bestman seisoo sulhasen tukena alttarilla ja huolehtii vihkisormuksesta. Juhlissa hän toimii yleensä seremoniamestarina. (Gilbert E. 2004, s 4-141.)

Seuraavassa taulukossa (1) kuvataan asiakkaan polkua morsiusparin näkökulmasta. Taulukko käsittelee häätapahtuman eri vaiheita aina suunnittelusta itse juhlapäivään ja sen jälkeisiin toimenpiteisiin. Taulukkoa luetaan vasemmalta oikealle vaakariveittäin. Keltainen väri kuvaa ennen häätä tapahtuvia valmisteluja, vihreä itse juhlapäivän tapahtumia ja oranssi häätäpäivän jälkeen tehtäviä toimenpiteitä.

Asiakkaan polku kuvaa palveluprosessia asiakkaan näkökulmasta aina siitä hetkestä, kun hän kuulee palvelusta / astuu liikkeeseen, siihen hetkeen, kun hän antaa palautetta saamastaan palvelusta tai poistuu liikkeestä. Asiakkaan polun ymmärtäminen auttaa johtos-
asemassa olevia ymmärtämään asiakkaan käyttäytymistä, ajatuksia ja tunteita koko osto-
prosessin aikana. (Tandemseven 2017.)

Taulukko 1. Asiakkaan polku (Bonn, M. 2013)

Kihlautuminen	Päivämäärän & paikan valinta	Juhlapaikan varaus	Kirkon varaus	Pitopalvelun varaus	Save the date korttien lähetykset
Valokuvaajan varaus	Varaa bändi tai DJ	Varaa hääauto	Aloita morsiuspuvun etsintä	Varaa hääsviitti	Sulhasen puvun valinta
Varaa hääkampaaja ja meikki	Tilaa tai teetä kutsukortit	Tilaa tai teetä vihki-sormukset	Jos ruuat tehdään itse, laadi tarkka-suunnitelma	Sovi tapaaminen pa-pin kanssa	Sovi tapaaminen musiikin esittäjän kanssa
Tilaa tai tee kaikki ohjelma-lehtiset	Tilaa tai tee paikka-kortit	Tilaa hääkakku	Suunnittele ja tee juhlapaikan koristelu	Suunnittele ja tee tai tilaa kukat	Postita kutsut
Laadi istumajärjestys	Koristele juhlapaikka	Vihkiminen	Juhlat	Hääpaikan siivous	Palauta vuokra-vaatteet ja tarvikkeet
Pesetä hääpuku	Tilaa tai tee kiitos-kortit	Ilmoita sukunimen muutos			

Kuten taulukosta 1 huomaa, suurin osa häätapahtumaan käytetystä ajasta menee tapahtumaa edeltäviin järjestelyihin. Ennen juhlia on kihlautuminen ja mahdolliset kihlajaiset. Tämän jälkeen hääjuhlia aletaan suunnitella valitsemalla päivämäärä ja paikka. Juhlapaikka ja kirkko varataan ensimmäisinä. Seuraavaksi on hyvä varata valokuvaaja sekä bändi. Näihin aikoihin lähetetään alustavat kutsukortit, eli savet he date kortit, joissa vieraita pyydetään varamaan valittu päivämäärä. Morsiuspuvun ja sulhasen puvun etsintä aloitetaan ja hääauto sekä hotellihuone tai muu majoitus varataan.

Noin 6 kuukautta ennen häitä varataan aika hääkampaukseen, tilataan tai tehdään kutsukortit sekä tilataan sormukset. Tässä kohdassa laaditaan suunnitelma ruuasta ja tavataan pappi sekä bändi ensimmäistä kertaa. Ohjelmalehtiset, paikkakortit, ja juhlapaikan koristelu laitetaan tilaukseen tai tehdään itse. Myös hääkakku laitetaan tilaukseen. Kutsut postitetaan noin 3 kuukautta ennen häitä ja istumajärjestys tehdään, kun kaikki vieraat ovat ilmoittaneet tiettyyn päivämäärään mennessä osallistumisensa.

Itse hääpäivä alkaa juhlatilan koristelulla ja muilla valmisteluilla. Pari vihitään kirkossa tai muussa heidän valitsemassaan paikassa, jonka jälkeen siirrytään juhlapaikkaan. Hääjuhla kestää suomessa useimmiten yhden päivän. Juhlien jälkeen tila siivotaan ja mahdolliset vuokravaatteet palautetaan. Hääpuku pesetetään, kiitoskortit tilataan ja lähetetään paria muistaneille vieraille. Morsian ilmoittaa viranomaisille mahdollisesta sukunimen vaihdoksesta.

3.2 Teemat häätapahtumassa

Internet tulvii kaikenlaisia mahdollisia mitä erilaisimpia ideoita häihin, mutta kaikkia ei valittavasti voi toteuttaa yksissä juhlissa. Yhtenäisen tyylin luominen häihin onnistuu parhaiten valitsemalla tietyn teeman, jonka mukaan juhla suunnitellaan heti alusta alkaen. (makea hääblogi 2015.)

Teema tarkoittaa keskeistä tai johtavaa ajatusta tai aihetta. (Suomisanakirja 2017). Hääjuhlaan sen voi inspiroitua valitsemaan esimerkiksi lempi kaupungista, vuodenajasta, harrastuksesta tai jopa tietystä laulusta. Kun tyyli ja teema on valittu, voi alkaa suunnittelemaan mitä erilaisimpia tapoja sitoa nämä kiinni hääkoristeisiin, kutsuihin tai ruokaan. (The knot 2017.)

Esimerkiksi väriteema tarkoittaa, että juhlaan valitaan yksi tai useampi väri, jotka kulkevat mukana kaikissa valinnoissa. Se on yksinkertainen tapa saada juhla näyttämään yhtenäiseltä ja tyylikkäältä. Lisäksi väriteeman, tai minkä tahansa teema valinta helpottaa koristeiden ja muiden yksityiskohtien valitsemista. (Häät ja Juhlat 2017, 204.)

Häätapahtumien tuotantotirehtööri Nonna Sjöberg kertoo Helsingin uutisten haastattelussa vuoden 2017 häätrendeistä ja teemoista. Tänä vuonna Suomessa on noussut esiin ekologisuus ja luonnollisuus, johon kuuluu myös bohemian chic – trendi, kutsumanimeltään boho. Tämä näkyy hänen mukaansa kasvispainotteisena ruokailuna, sekä luonnollisina kukkakimppuina ja kampauksina. (Helsingin uutiset 2017.) Muita jo pidemmän aikaa suosiossa olleita teemoja on muun muassa rustiikkinen, vintage ja romanttinen teema.

Rustiikkiset häät voi järjestää esimerkiksi ladossa. Koristeina käytetään lyhtyjä ja oksia sekä muita luonnon materiaaleja. Vintage teemaa voi tuoda esiin valitsemalla vanhan ajan koristeita ja antiikkia osaksi koristelua. Romanttisuus sen sijaan näkyy teemana runsaina tunnelmavalaisuksina, lyhtyinä ja hempeinä kankaina sekä väreinä. (Bridalguide.)

Teemalla voi tuoda esiin myös omaa tai kumppanin alkuperää tai kulttuuria. Tämä voi näkyä asuvalinnan kautta, musiikissa tai tarjoilemalla oman kulttuurin mukaisia ruokia. Omaa alkuperää voi kunnioittaa tuomalla kansallislipun värit osaksi häitä. (Gilbert 2004, 58.)

4 Ympäristövastuu häätapahtumassa

Lukuiset pienet valinnat ovat tapahtuman ympäristövaikutusten summa. (Helsingin kaupungin ympäristökeskus 2014, 9). On monia asioita, joilla häätapahtumaa pystyy kehittämään ympäristövastuullisempaan suuntaan heti alkuhankinnoista loppusiivoukseen asti. Tässä kappaleessa käydään läpi kohta kohdalta erilaisia tapoja tehdä juhlasta hieman ympäristövastuullisempi kokonaisuus, käyttämällä edellisen kappaleen taulukkoa pohjana.

4.1 Ennen juhlaa

Kutsukortit voi valmistaa luonnonmateriaaleista, jotka eivät tuota ongelmajätettä. Jos haluaa panostaa vielä enemmän, kaikkein ympäristövastuullisin vaihtoehto on jättää paperiset kutsut kokonaan pois ja lähettää vieraille sen sijaan sähköpostia tai jopa soittaa. (Persson ym. 2007, 143.) Luonnonmukaisia materiaaleja kannattaa suosia myös kiitoskor-teissa.

Ylimääräistä materiaa välttääkseen voi vieraita pyytää antamaan häälahjaksi rahaa suoraan tilille tai lahjoittamaan esimerkiksi etukäteen valittuun hyväntekeväisyyskohteeseen. Myös lahjalistoja kannattaa käyttää hyödyksi, jotta vieraat osaavat tuoda juuri oikeat ja tarpeelliset lahjat, eikä näin ollen turhaa tavaraa pääse kertymään. On erittäin iso ympäristöteko miettiä tarkasti mitä tarvitsee ja valita vielä tarvitsemansa tavarat kierrätetyistä ja luonnonmukaisista tavaroista. (Persson ym. 2007, 143.)

Vihkisormuksien ympäristövastuullisuuteen voi vaikuttaa esimerkiksi ostamalla reilun kaupan kullasta valmistetun sormuksen. Kullan erottelussa käytetään myrkyllisiä kemikaaleja, joiden osaamaton käyttö saattaa olla äärimmäisen vaarallista ympäröivälle luonnolle. Pienillä kaivoksilla työntekijöiden koulutus on todella huonoa ja juuri tähän asiaan reilun kaupan haluaa vaikuttaa. (Reilukauppa 2016b.) Tämän vuoksi reilun kaupan kulta on vastuullinen ympäristövalinta. Maailmassa on kierrossa n. 170 000 tonnia kultaa, josta 49% on kiinni koruteollisuudessa. Yhdestä 10 gramman kultasormuksesta syntyy arvioiden mukaan n. 20 tonnia myrkyllistä jätettä. Erottelussa käytetyt myrkylliset kemikaalit ovat esimerkiksi elohopeaa ja syanidia. Kaivokset vievät isoja maa-alueita ja hankaloittavat paikallisten elämää. Samat kaivostoiminnan ongelmat pätevät myös muihin korumateriaaleihin. (Bruun & Lassila. 2015, 14-16.) Jos suvusta löytyy käytettyjä kultakoruja, pystyy ne sulattamaan ja muotoilemaan uudestaan morsiusparin haluamaksi sormukseksi. Tätä tekee esimerkiksi Helsingissä Malmin korupaja. (Malmin korupaja 2017.) Kulta ei kulu, eikä sen laatu kärsi kierrätyksestä. Kullan kierrätettävyyssprosentti on sen vuoksi melkein 100 prosenttia. (Bruun & Lassila. 2015, 14.)

Sulhasen puku on helposti vuokrattavissa, jos muuten tarvetta uudelle puvulle ei ole. Morisiamen asun voi myös vuokrata, tai ostaa esimerkiksi käytettynä. Uutena ostetun mekon hiilijalanjälkeä pystyy pienentämään myymällä sen häiden jälkeen eteenpäin, ennemmin kuin antaa vain pölyttyä kaapissa.

Koristeet juhlapaikalle ja kirkkoon on kaikkein ympäristöystävällisintä hankkia suoraan luonnosta tai käyttää muuten materiaaleja, jotka ovat kierrätettävissä tai myytävissä eteenpäin. Kesähäissä on helppo hyödyntää luonnosta löytyviä kukkasia, kun taas talvihäissä luonnosta havuja ja oksia keräämällä saa pöytiin ympäristövastuullisia koristeita. Syksyllä koristeluun voi käyttää esimerkiksi käpyjä pääelementtinä. Luonnonmateriaalit voi kompostoida juhlien jälkeen, ja näin ollen hiilijalanjälkeä ei tule nimeksikään. Ympäristövastuullisesti kannattavinta on valita kukat vuodenajan mukaan ja vältellä varsinkin leikkokukkia, jotka on kasvatettu kasvihuoneessa. 10 leikkokukan kimpusta syntyy jopa 1,9 kg hiilidioksidipäästöjä. (Persson ym. 2007, 143.) Toinen vaihtoehto on suosia reilun kaupan kukkia. Leikkokukkia tuotetaan suurimmilta osin kehitysmaissa, joissa on väljempi ympäristölainsäädäntö kuin kehitysmaissa. Useat siellä käytetyt myrkyt ovat jopa kiellettyjä Euroopassa ja Yhdysvalloissa. Reilun kaupan leikkokukkia ostamalla pystyy varmistumaan, että tiukkoja ympäristökriteerejä noudatetaan, ja että työntekijät koulutetaan käyttämään työssään tarvittavia kemikaaleja. (Reilukauppa 2016c.)

Vieraiden kulkeminen häihin ja kirkosta juhlapaikalle on asia, johon hääparin on helppo vaikuttaa. Jos vain mahdollista, kannattaa juhlaväki opastaa käyttämään julkista liikennettä. Kaaso tai bestman ovat loistava apu vieraiden ohjaamisessa oikeaan kulkuvälineeseen. Jos julkista liikennettä ei paikkakunnalla ole, kannattaa vieraille varata iso bussi, jossa kaikki pääsevät helposti siirtymään paikasta toiseen. Saman bussin voi järjestää yöllä kulkemaan samaa reittiä takaisin kirkolle ja siitä hotellille. Tämä on huomattavasti perempi vaihtoehto, kuin yksittäiset taksimatkat tai monta henkilöautoa ajelemassa letkana kohti keskustaa. (Persson ym. 2007, 143.)

Juhlatilan ympäristöystävällisyyttä on mahdollista parantaa pienentämällä energiankulutusta. Rakennuksen ovet ja ikkunat on hyvä pitää mahdollisuuksien mukaan koko ajan kiinni, jotta energiaa ei mene hukkaan. Sisätilan lämpötilan laskemista kannattaa harkita. (Persson ym. 2007, 40.) Illan hämärtyessä pelkkä jäljellä oleva luonnonvalo ja kynttilöiden luoma tunnelma ei ehkä riitä. Valaistusta hankittaessa tulisi käyttää led – ja energiansäästölamppuja ja välttää liikaa valaistusta. Jos mahdollista, valitse juhlapaikaksi tila, joka käyttää vihreää sähköä. (Helsingin kaupungin ympäristökeskus 2014, 11.)

4.2 Juhlan aikana

Jos ruuat valmistetaan itse paikan päällä, voi kiinnittää erityistä huomiota niiden valmistukseen ja säilyttämiseen. Keittäessä tulee aina pitää kattilan päällä kantta, tämä vähentää energian kulutusta huomattavasti. Uunia lämmittäessä käytä hyödyksi myös esi- ja jälki lämpö. Kiertoilmauuni on huomattavasti parempi perinteiseen sähköuuniin verrattuna, sillä se lämpiää nopeammin ja vie siksi vähemmän energiaa. (Kaskinen, Kuittinen, Sadeoja & Talasniemi 2011, 26.) Pieniä ilmastotekoja kirja neuvoo yllä olevan listan lisäksi jäähdyttämään ruuan ennen jääkaappiin tai pakastimeen laittamista. Paras tapa tähän on talviaikaan ulkona, jos se on vain asunnon puitteissa mahdollista. (Persson ym. 2007, 51.)

Ruokailun järjestämisessä on syytä jättää lihaa vähemmälle, tai jopa luopua siitä kokonaan. Suurin osa ruuan ilmastovaikutuksista syntyy nimittäin lihasta. Suosi kasviksia ja juureksia, sillä pienimmät kilokohtaiset päästöt ovat kotimaisilla perunoilla ja juureksilla. Jos teet itse ruuat häihisi, hae mahdollisuuksien mukaan kausiruokaa toreilta, metsistä ja kasvimailta. Erilaisia viljoja voit käyttää hyvällä mielellä jokaisena vuodenaikana. Jos kuitenkin haluat tarjota lihaa, säädä sen osuutta ateriasa pienemmäksi ja suosi riistaa. Tiettyjen kotimaisten villikalajien kannat ovat myös hyvällä mallilla, tästä hyvä esimerkki on siilakka, hauki ja lahna. (Kaskinen ym. 2011, 18-19.) Kuluttajaliiton kokoama eettisen kuluttajan käsikirja listaa samat kalalajit ja lisää vielä esimerkiksi ahvenen sekä särjen suositeltavien kalojen luetteloon. (Kuluttajaliitto 2016). Kalankasvatus kuormittaa ilmastoa, joten sitä on syytä välttää. Hyödynnä lihaa korvaavana raaka-aineena papuja, herneitä, linssejä tai tofua. (Kaskinen ym. 2011, 18-19.)

Suosi raaka-aine valinnoissasi myös luomua, sillä suomessa yksi iso ongelma ilmastonmuutoksen ohella on vesistöjen rehevöityminen. (Kaskinen ym. 2011, 27). Rehevöityminen tarkoittaa lisääntyntä ravinteiden määrää vesistöissä, joka johtaa taas massiivisiin leväkukintoihin sekä muutoksiin eliöyhteisöissä. (WWF 2016). Luomutiloilla käytetään huomattavasti vähemmän tilojen ulkopuolelta tulevia lannoitteita, joten pelloilta valuu vähemmän ravinteita vesistöihin. (Kaskinen ym. 2011, 27).

4.3 Juhlan jälkeen

Juhlien jälkeen ja vielä ruokailun aikana jätteen lajittelu on erittäin tärkeä ympäristöteko. Aiemmin kerrotun tutkimuksen mukaan suurimman osan mielestä 40 – 60 vieraista oli sopiva määrä häihin. Tämän henkilömäärän ruuanjämät, lautasliinat, kertakäyttömukit, pillit ym. roskat muodostavat ison määrän jätettä, joka lajittelemattomana menee suoraan se-

kajätteeseen. Kuten jätteitä käsittelevässä osiossa jo todettiin, on biohajoavan jätteen lajittelu tärkeintä siitä syntyvän metaanin vuoksi. Juhltilan keittiöön on helppo järjestää lajittelupisteet itse tai varmistaa, että pitopalvelu sen varmasti hoitaa asianmukaisesti.

Siivoaminen ympäristövastuullisesti on mahdollista. Vaikka puhdistusaineita ei voi sanoa ympäristöystävällisiksi niiden hankalan seurannan vuoksi, on silti olemassa tuotteita, joiden ainesosia valitessa on otettu eläimet ja luonto huomioon. Suomessa kaksi vakavasti otettua ympäristömerkkiä ovat joutsenmerkki ja EU-kukka. Näillä merkittyjä puhdistusaineita ostaessa tekee ympäristövastuullisen teon. Ilman kemikaaleja pystyy tekemään helpon yleissiivouksen. Pesuaineiden korvikkeena voi käyttää saippuaa, sitruunahappoa, tiskiainetta ja etikkaa. (Persson ym. 2007, 143.)

Tapahtuman jättämän hiilijalanjäljen voi helposti laskea netistä löytyvillä laskureilla. Siellä voi myös vertailla eri päätösten vaikutusta loppusummaan, ja näin tehdä oikeita valintoja. WWF tarjoaa esimerkiksi oman ilmaisen ilmastolaskurinsa sivulla <http://www.ilmastolaskuri.fi/fi>. Samalla sivustolla voit myös kompensoida aiheuttamiasi päästöjä. Tämä tarkoittaa päästövähennyksien ostamisesta syntyneiden päästöjen perusteella. Näillä varoilla WWF tukee uusiutuvan energian sekä metsien ja maan kestävän käytön hankkeita. (WWF 2017.)

5 Toimeksiantaja ja toimiala

Toimeksiantaja tässä opinnäytetyössä on yritys nimeltään Mennään naimisiin. Brändiin kuuluu joka vuosi järjestettävät häämessut, sekä Mennään Naimisiin! - lehti. Lehti on suomalainen ja suomenkielinen häihin kokonaisvaltaisesti painottunut, lähinnä naisille suunnattu aikakauslehti. (Mennään naimisiin 2014).

Yritys järjestää häämessut Helsingin vanhassa satamassa joka vuosi. Tänä vuonna tapahtuma oli tammikuussa 14.-15.1.2017. Messuille osallistui näytteilleasettajana yli 150 häiden eri osa-alueisiin erikoistunutta yritystä. (Häämessut.)

Suomessa julkaistaan kolmea eri suomenkielistä häälehteä. Yksi näistä on toimeksiantajani toimittama, eli Mennään Naimisiin! – lehti. Tämän lisäksi markkinoilla on kaksi muuta lehteä monen ulkomaisen lehden lisäksi.

Toimeksiantajani lisäksi markkinoilla olevat häälehdet ovat nimeltään Häät ja Juhlat sekä Häät. Häät lehti on ilmestynyt markkinoille vuonna 1994 ja siitä asti siitä on julkaistu uusi numero kaksi kertaa vuodessa. Lehti painetaan ja toimitetaan kokonaan suomessa ja se on saanut suomalaisen työn avainlippu tunnuksen. Vuonna 2011 lanseerattiin myös häät.fi sivusto. (häät.fi 2017.)

Häät ja Juhlat on Bridal Magazine Groupin kustantama lehti. Pääkonttori tälle lehdelle löytyy Ruotsista, joka kuuluu lehden julkaisumaihin Suomen, Tanskan ja Norjan lisäksi. Kyseinen lehti ilmestyy myös kaksi kertaa vuodessa ja sillä on jo pitkä historia pohjoismaissa. (Häät ja Juhlat 2013.)

Suomessa järjestetään vuosittain erilaisia häämessuja Mennään Naimisiin messujen lisäksi. Isoin tapahtuma niistä on Love Me Do messut, jotka järjestetään kaapelintehtaalla Helsingissä. Toisin kuin mennään naimisiin messut, love me do on ilmainen messutapahtuma. (Lovemedo.) Vanhimmat perinteet Suomessa järjestettävillä häämessuilla on turun häämessuilla. Vuonna 2017 ne tullaan järjestämään Logomossa. (Turun häämessut.) Myös uusia messutapahtumia järjestetään joka vuosi. Tänä vuonna Hello love häämessut järjestetään ensimmäistä kertaa. Tapahtuma pitää majaa Seinäjoella. Tännekin on ilmainen pääsy. (haatapahtuma.fi.)

Pyöreitä täyttää tänä vuonna Porin häämessut, joka juhlii 10-vuotis syntymäpäiviään. (Porin juhlava). Yllä mainittujen lisäksi tarjontaa löytyy vielä Suomen häämessuilta. Se on ai-

nut messutapahtuma, joka järjestetään kahdessa eri kaupungissa, Jyväskylässä ja Oulussa. (Suomen häämessut.) Viimeisenä on Tampereen häämessut, jotka järjestetään heti helmikuun alussa Tampereella. (Tampereen häämessut). Tammikuu on selkeästi kiireisin häämessu kuukausi, sillä kaikki muut messut Tampereen ja Oulun häämessuja lukuun ottamatta järjestetään silloin.

6 Tutkimus

Tämän tutkimuksen pääongelmana on selvittää, kiinnostaako suomalaisia pariskuntia yhdistää ympäristövastuu häätapahtumaansa. Alaongelmana on selvittää, mitkä asiat voisivat olla esteenä ympäristövastuullisten valintojen tekemiseen.

Tässä luvussa syvennytään itse tutkimukseen käymällä läpi tarkoitus ja tutkimusongelma. Kappaleessa pohditaan myös perusteluineen valittuja tutkimusmenetelmiä. Lopussa käydään läpi tutkimuksen toteutus ja perustelut valituille kysymyksille.

6.1 Tutkimusmenetelmän valinta

Tutkimuksessa käytetty menetelmä ei suoraan johda tietoon, vaan menetelmä tulee valita sen mukaan, minkälaista tietoa halutaan saada. (Hiltunen 2009, 3).

Tämä tutkimus toteutettiin Webropol järjestelmään tehtävän kyselyn avulla. Vastaukset kirjattiin strukturoituna haastatteluna. Kyselyllä tarkoitetaan aineiston keräämistä standardoidusti tietyltä kohdehenkilöltä tai kohderyhmältä. (Hirsjärvi ym. 2008. 188). Strukturoitu haastattelu toteutetaan valmista lomaketta apuna käyttäen. Lomakkeessa on ennalta kirjoitetut kysymykset, jotka esitetään täysin samassa järjestyksessä, kuin miten ne paperilla jo ovat. Näin itse haastattelu tilanne sujuu helposti ja ennalta määritellyn aihepiirin sisällä. (Hirsjärvi ym. 2008. 203.)

Vastauksien keräämismuodoksi valittiin strukturoitu haastattelu, koska sen avulla sain paremman kontaktin ihmisiin ja pystyin hieman hallitsemaan haastattelutilannetta. Etukäteen tehty lomakepohja oli ehdoton, jotta sain kaikilta vastaukset täysin samoihin kysymyksiin ja jotta aineisto oli helposti käsiteltävässä muodossa.

Kyselyssä käytettiin sekä kvalitatiivisia että kvantitatiivisia menetelmiä. Tutkimukseni laadullista puolta edustaa avoimet kysymykset ja vastauksien keräämisen muoto, eli strukturoitu haastattelu. Määrällinen puoli tulee esiin monivalintakysymyksinä. Valitsin käyttöön molemmat menetelmät, jotta saisin käsiteltävästä aiheesta mahdollisimman monipuolisen kuvan. Lisäksi menetelmien yhdistäminen mahdollistaa erilaisten mielipiteiden ja näkökulmien esille nousun ja mahdollisuuden tarkentaa ajatuksiaan.

6.2 Tutkimusote

Jokaisella tutkimuksella on aina tarkoitus tai tehtävä. Ne ohjaavat tutkimusstrategisia valintoja. Tarkoitusta voidaan luonnehtia neljän eri piirteen perusteella: kartoittava, kuvaileva, selittävä ja ennustava. Yhteen tutkimukseen voi sisältyä enemmän kuin yksi tarkoitus ja sekin voi muuttua tutkimuksen edetessä. Kartoittava tutkimus pyrkii selvittämään vähän tunnettuja ilmiöitä ja etsii uusia näkökulmia. Tutkimuskysymys kartoittavassa tutkimuksessa voisi olla ”mitkä ovat keskeiset teemat, mallit ja luokat?” Ennustava tutkimuksen sijaan ennustaa ihmisten toimintoja tai tapahtumia, jotka ovat ilmiön seurauksena. Tutkimuskysymys voi olla ”mitä on tuloksena tästä ilmiöstä ja kehen vaikutukset ulottuvat?” Kuvaileva tutkimus esittää tarkkoja kuvauksia esimerkiksi henkilöistä tai tilanteista. Tutkimuskysymyksenä voi käyttää ”Mitkä ovat tässä tutkimuksessa esiin tulevat näkyvimät käyttäytymismuodot, tapahtumat, uskomukset ja prosessit?” (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2008, 133-135.)

Tietoa on kahta eri lajia, kvalitatiivista ja kvantitatiivista. Päivittäisessä kommunikaatiossa, kuten tutkimuksissakin, mielenkiinto suuntautuu niistä molempiin. Tarvitsemme kvantitatiivisia tietoja, kun haluamme vastauksia kysymyksiin kuten: Kuinka paljon? Mihin aikaan? Miten kaukana? Toisaalta olemme kiinnostuneita kvalitatiivisista tiedoista kuten: Onko elokuva hyvä? Näyttääkö mekkoni tyylikkäältä? Onko näytelmä pelottava? Se, kumpaan tiedon lajiin päädyimme, riippuu siitä, mitä tietoa tarvitsemme käytännössä tai mistä olemme kiinnostuneita. (Hirsjärvi ym. 2008. 156-157.)

Kvantitatiivinen tutkimus korostaa yleispäteviä syyn ja seurauksen lakeja. Keskeisiä käsitteitä tälle tutkimukselle on käsitteiden määrittely. Havaintoaineisto soveltuu määrälliseen eli numeeriseen mittaamiseen ja aineiston saattamiseen tilastollisesti käsiteltävään muotoon. (Hirsjärvi ym. 2008, 135-136.) Kvalitatiivisessa, eli laadullisessa, tutkimuksessa lähtökohta sen sijaan on todellisen elämän kuvaaminen. Kohdetta pyritään tutkimaan mahdollisimman kokonaisvaltaisesti ja pyrkimyksenä on löytää tai paljastaa tosiasioita. Kvalitatiiviseen tutkimukseen sisältyy ajatus siitä, että todellisuus on moninainen. Erilaiset tapahtumat muokkaavat toinen toisiaan samanaikaisesti, joka mahdollistaa monen suuntaisten suhteiden löytämisen. (Hirsjärvi ym. 2008, 157.)

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää kiinnostaako suomalaisia pariskuntia ottaa ympäristöasiat mukaan häätöjuhlaansa. Tutkimus on sekoitus kartoittavaa ja ennustavaa. Yritän kyselyni avulla selvittää suomalaisten parien tämän hetkisiä ajatuksia ympäristö-

vastuusta ja sen yhdistämisestä heidän häätjuhlaansa. Pyrin myös tulosten pohjalta analysoimaan, miten mielipiteet tulevat tulevaisuudessa muuttumaan, sen vuoksi voidaan puhua myös ennustavasta tarkoituksesta.

Tavoitteena on saada viikonlopun aikana 50 vastausta kyselyyn. Aloitin tutkimukseni perehtymällä ensin tietoperustan rakentamiseen. Noin kaksi viikkoa ennen messutapahtumaa rupesin laatimaan kyselyä kasaan. Testasin kysymyksiä ja niiden toimivuutta ennen virallista tapahtumaa muutamalla koehenkilöllä. Saadun palautteen perusteella korjasin kyselystä muutaman kirjoitusvirheen.

6.3 Kysely

Koska messutapahtumat ovat yleensä melko kiireisiä, tehtiin kyselystä mahdollisimman ytimekäs, johon vastaaminen ei veisi liikaa aikaa. Kysely tehtiin webropol järjestelmään, ja se koostui kahdeksasta kohdasta. Kohdista neljä on monivalintakysymyksiä ja loput neljä avoimia kysymyksiä.

Kysely toteutettiin Helsingissä 14.-15.1 pidetyillä häämessuilla. Messutapahtuma oli auki lauantaina kello 10-17 ja sunnuntaina 11-16. Messuille odotettiin n. 5000 kävijää. Haastattelu vei aikaa noin 5-10 minuuttia per pari.

Avoimessa kysymyksessä on vain kysymys ja sen alla tyhjä tila vastausta varten. Monivalintakysymyksissä tutkija on tehnyt valmiit, numeroidut vastausvaihtoehdot, joista vastaaja valitsee itse hänelle sopivan vastausvaihtoehdon. Kaksi monivalintakysymystä oli asteikkoihin perustuvia. Niissä esitetään väittämiä ja vastaaja valitsee jokaisen eri väittämän kohdalla mielipiteensä voimakkuuden. Yleensä asteikon toisessa päässä on ”täysin eri mieltä” ja toisessa ”täysin samaan mieltä”. (Hirsjärvi ym. 2008. 193-195.)

Kysymykset valittiin tietoperustaan pohjautuen. Ensimmäisessä kysymyksessä kysytään vastaajien ikää, sillä kyselyyn vastanneiden keski-ikä perusteella on helppo yleistää heidän mielipiteitään myös muihin saman ikäisiin. En kysynyt sukupuolta, sillä vastaukset edustavat kuitenkin parin yhteisiä päätöksiä häätjuhlaansa koskien, jolloin vastaajan sukupuolella ei ole tuloksien kannalta merkitystä. Seuraavaksi kysyttiin, onko vastaaja menossa ensimmäistä kertaa naimisiin. Oletin keräämäni tiedon perusteella, että ensi kertaa naimisiin menevät asettavat enemmän vaatimuksia juhlalleen, ja sen vuoksi tieto on oleellinen tutkimustuloksia tarkasteltaessa. Tämän jälkeen pyritään kolmen väitteen avulla selvittämään, mitä henkilö tai pariskunta ajattelee ympäristövastuusta ja kuinka ympäristöystävällisesti he elävät. Viimeinen väite (ympäristövastuu ei sovi häätjuhlaan) on oleellinen

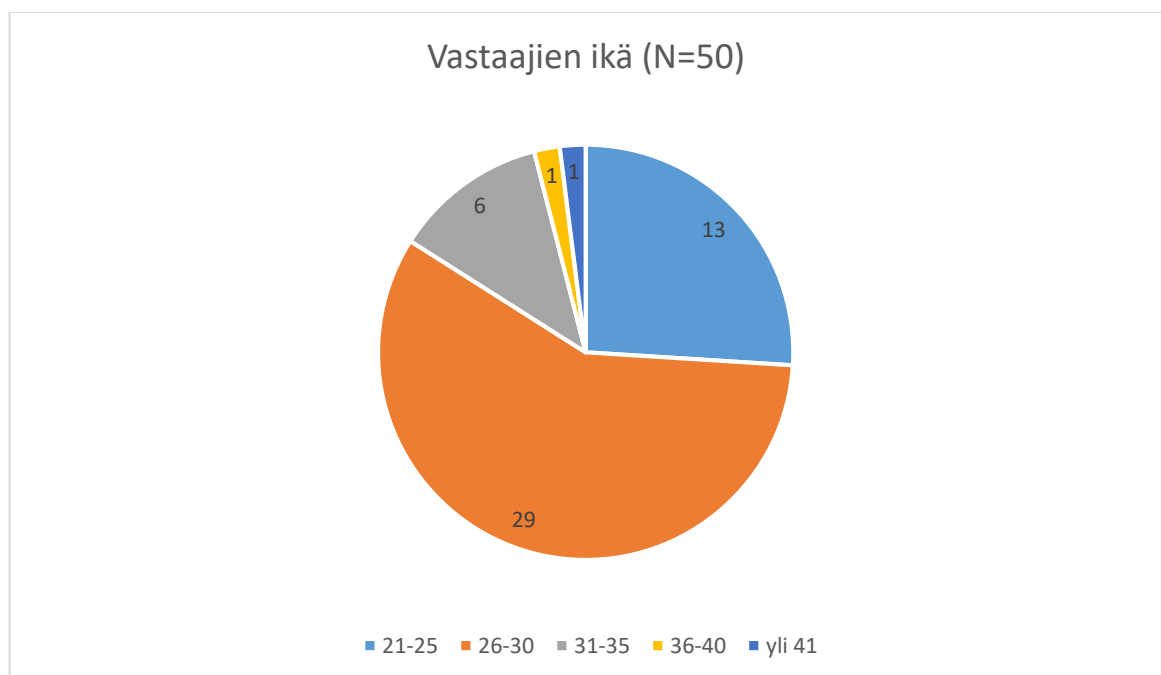
tutkimuksen kannalta, sillä sen avulla saadaan suoran mielipide vastaajilta käsillä olevaan asiaan.

Tämän jälkeen listattiin häiden eri osa-alueita, joihin vastaajien tulee asteikolla 1-5 kertoa, kuinka valmiita he olisivat järjestämään kohdan ympäristöystävällisesti. Tämä kysymys selvittää kattavasti sitä, missä asioissa ympäristövastuullisten tuotteiden tuominen markkinoille voisi olla kannattavaa. Seuraava kysymys kuuluu ”aiotteko jonkin yllä olevista asioista järjestää ympäristöystävällisesti juhlassanne?” Tällä pyritään selvittämään, onko realistisia valintoja jo tehty tai tullaanko tekemään. On aivan eri asia ajatella, että tuon voisin tehdä, kuin että tuon teen. Tämän vuoksi haluan varmistaa, mikä tilanne oikeassa elämässä on. Seuraavaksi haluan selvittää, onko parille tarjottu palveluntarjoajan puolelta ympäristövastuullista vaihtoehtoa. Tämä on erittäin tärkeää, jotta pystytään selvittämään markkinoilla olevaa tarjontaa ja sen myymistä asiakkaille. Viimeisenä pyydän vastaajia listaamaan asioita, jotka voisivat estää ympäristövastuullisten valintojen tekemisen. Tällä haluan selvittää, mitä asioita vastaajat pitävät hankalina tai mikä voi estää ostopäätöksen tekemisen kokonaan. Tulokset tässä kysymyksessä auttavat kohdentamaan markkinointia ja tekemään muutoksia tuotteisiin.

7 Tulokset

Tässä luvussa käsittelen tutkimustuloksia webropol kyselyn pohjalta. En joutunut hylkäämään yhtäkään vastauslomaketta, sillä kysely toteutettiin strukturoituna haastatteluna. Kirjasin siis itse haastateltavien vastaukset lomakkeelle, jolloin pystyin jo aineiston keruu vaiheessa kontrolloimaan vastausten kirjaamista.

Kyselyyn (liite 1.) vastasi 50 ihmistä. Vastanneista 13 oli 21-25 vuotiaita. Suurin osa vastanneista, yhteensä 29, oli iältään 26-30 vuotias. Seuraavaan ikähaarukkaan, 31-35 vuotiaat, asettui 6 ihmistä. 36-40 ja yli 41 oli yhteensä 2 ihmistä vastaajista. Naimisiin oli menossa ensimmäistä kertaa 49 vastaajaa ja 1 vastaaja toista kertaa.

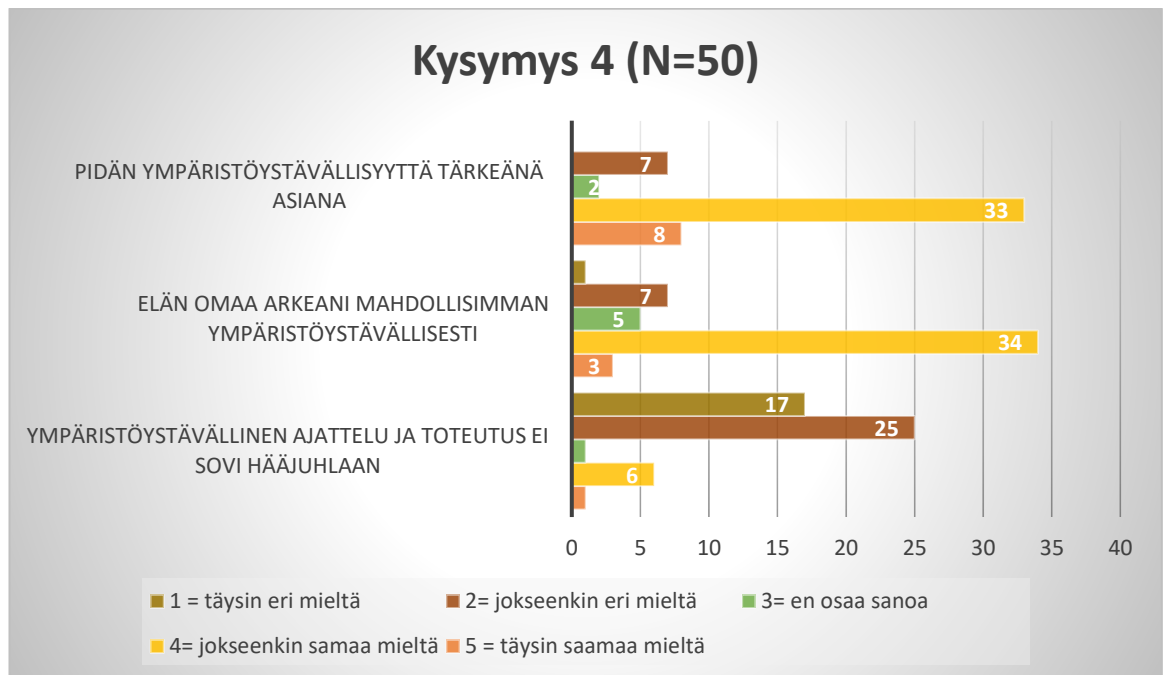
Kuvio 3. Vastaajien ikäjakauma

Ensimmäistä kertaa kaikista 50 vastaajasta naimisiin oli menossa 49 ja 1 toista kertaa.

Kysymyksessä numero 3 pyydettiin nimeämään mahdollinen teema häätjuhlaan. 25 ihmistä vastasi, ettei heidän häissään ole minkään laista teemaa. Suosituin valittu teema, joka kyselyssä nousi esiin, on maalaisromanttinen. Tämän mainitsi 7 vastaajaa. Väriteeman oli valinnut 5 vastaajaa. Keltainen nousi suosituimmaksi väriksi 2 vastauksella. Vuodenajan mukaan teeman valitsi 2 vastaajaa. Nämä olivat syksy ja talvi. Luonto aiheisen teema valitsi kaksi vastaajaa.

Neljännessä kysymyksessä pyydettiin arvioimaan asteikolla 1-5, kuinka hyvin väittämät kuvaavat heitä. Kohtia oli yhteensä kolme. Ensimmäinen väittämä oli ”pidän ympäristöystävällisyyttä tärkeänä asiana”. Toisessa väittämässä pyrittiin selvittämään vastaajan omaa

arkea kysymällä: elän omaa arkeani mahdollisimman ympäristöystävällisesti. Kolmas väite kartoitti vastaajan mielipidettä ympäristöystävällisyyden yhdistämisestä hääjuhlaan. Väite kuului: Ympäristöystävällinen ajattelu ja toteutus ei sovi hääjuhlaan.

Kuvio 4. Väittämien tulokset

Kuten yllä olevasta taulukosta huomaa, vastaajista 33 oli jokseenkin samaa mieltä, kun kysyttiin kuinka tärkeänä asiana he pitävät ympäristöystävällisyyttä. Täysin samaa mieltä asian kanssa oli 8 vastaajaa. 7 vastaajaa koki olevansa väitteen kanssa jokseenkin eri mieltä ja 2 vastaajaa ei osannut sanoa.

Seuraava väite oli ”elän omaa arkeani mahdollisimman ympäristöystävällisesti”. Tämän kanssa täysin samaa mieltä oli 3 vastaajaa ja jokseenkin samaa mieltä 34 vastaajaa. Täysin eri mieltä väitteen kanssa oli 1 vastaaja ja jokseenkin eri mieltä 7 vastaajaa. 5 ei osannut sanoa tähän väitteeseen omaa mielipidettään.

Viimeinen väite oli ”ympäristöystävällinen ajattelu ja toteutus ei sovi hääjuhlaan”. Tämän kanssa täysin eri mieltä oli 17 vastaajaa ja 25 vastaajaa koki olevansa jokseenkin eri mieltä. 6 ihmistä oli väitteen kanssa jokseenkin samaa mieltä ja 1 täysin eri mieltä. 1 vastaaja valitse kohdan en osaa sanoa.

Kuvio 5. Väittämiä tulokset (N=50)

Seuraavassa kysymyksessä vastaajia pyydettiin miettimään, mitä häiden osa-alueita he olisivat valmiita muuttamaan ympäristöstävällisempään suuntaan. Osa-alueet olivat: juhlapaikka, ruoka, kutsut, muut paperit, oma liikkuminen päivän aikana, vieraiden liikkuminen, morsiuspuku, sulhasen puku, sormukset, juhlatilan koristelu, kukat, lahjatoiveet ja roskien lajittelu. Näistä vaihtoehtoista vastaajat olivat halukkaimpia muuttamaan roskien lajittelua, lahjatoiveita, juhlatilan koristeita, ruokavaihtoehtoja ja muita juhlaan tarvittavia papereita. Vähiten oltiin halukkaita muuttamaan omaa liikkumista päivän aikana, juhlapaikkaa, sormuksia, morsiuspukua ja vieraiden liikkumista päivän aikana.

Tämän jälkeen pyydettiin listaamaan, jos hääpari aikoo jonkin yllä olevista vaihtoehtoista toteuttaa ympäristöstävällisesti. Asioita, jotka parit aikovat toteuttaa ovat: roskien lajittelu, lahjatoiveet, koristelu, ruoka ja vieraiden liikkuminen. Myös sulhasen puku ja kukat mainittiin melko useasti.

- "Palveluntarjoaja ei kerro vaihtoehtoista"
- "Palveluntarjoaja ei pysty järjestämään"
- "Kustannukset"
- "Oma asenne"

Kuvio 7. Mallivastauksia "mitkä asiat voisivat estää ympäristöystävällisten valintojen tekemisen" – kysymykseen. N=50.

Kuten yllä olevasta kuviosta selviää, raha, hinta ja kustannukset nousivat erittäin vahvana esiin tässä kysymyksessä. Heti sen perään parit mainitsivat suppean valikoiman, järjestämisen hankaluuden ja sen, ettei välttämättä itse pysty vaikuttamaan esimerkiksi pitopalvelun tai juhlapaikan toimintaan. Muutama sanoi, että tietämättömyys on iso ongelma. Esteettisyys, tietynlainen itsekkyyys ja oma asenne olivat osan mielestä esteenä. Yksi vastaaja nosti esiin sen, että palveluntarjoaja ei yleensä edes ehdota ympäristöystävällistä vaihtoehtoa. Nämä kaikki ja yllä olevat esimerkit olivat suoria lainauksia kyselyyn vastanneilta.

8 Pohdinta

Tässä kappaleessa tutkimustulokset sidotaan teoriapohjaan ja vastataan tutkimusongelmaan. Loppuosassa pohditaan tutkimuksen luotettavuutta, sekä pätevyyteen vaikuttavia tekijöitä. Viimeisenä käsitellään henkilökohtaista kehittymistä projektin aikana.

8.1 Tulosten merkitys

Tuloksista nousi selkeästi esiin, että ympäristöasioita pidetään tärkeänä, ja niiden mukaan eletään jopa kotona. Vastaaajien mielestä ympäristöasiat sopivat yhteen hääjuhlan kanssa. Monista elementeistä ollaan valmiita tekemään ympäristövastuullisia. Suurin osa vastaajista aikoi toteuttaa mm. koristeet, roskien lajittelun sekä sulhasen ja morsiamen puvut ympäristövastuullisesti.

Aiheen saaman hyvän vastaanoton perusteella uskon ympäristövastuun nousevan yhä isommaksi trendiksi tulevaisuuden häissä. Kuten aiemmin teemoja esitellessä kerrottiin, ekologisuus ja luonnollisuus ovat jo tänä vuonna nousseet alan ammattilaisten tietoisuuteen ja näkyvät selvänä trendinä. Sanapilvestä voi nostaa nousevana trendinä sormukset, joista oltiin kyselyn perusteella jo melko kiinnostuneita. Moni selvittikin seuraavassa kysymyksessä, että suppea valikoima oli ollut tässä tapauksessa rajoittava tekijä.

Tämän pohjalta kyselystä nousi ylipäätään esille se, ettei palveluntarjoajat tuo tarpeeksi esiin ympäristövastuullisia vaihtoehtoja tai toimintatapojaan. Asiakkailta on esimerkiksi pitopalvelustaan sellainen kuva, etteivät he pystyisi järjestämään ruokailua ympäristövastuullisesti. Myös tiedon puute, kustannusten pelko ja käytännön ongelmat ajoivat vastaajia pois ympäristövastuun saralta. Nämä olivat niitä asioita, jotka estivät pareja tekemästä ympäristövastuullisia hankintoja, vaikka asia heitä ajatuksen tasolla kiinnostikin.

Yllättävää tuloksissa oli se, että ruoka nousi niiden viiden asian joukkoon, joita vastaajat olisivat eniten valmiita muuttamaan vastuulliseen suuntaan. Se on niin iso osa juhlaa, että olin varma monen olevan hyvin tarkka siitä, mitä tarjotaan. Pariskunnat kuitenkin ottivat innoissaan ajatuksen vastaan ja miettivät kasvisruuan, sesonkiruuan ja luomuvaihtoehtojen olevan harkinnan arvoinen vaihtoehto. Yllätynyt olin myös siitä, että suurin osa koki ympäristövastuullisuuden sopivan osaksi hääjuhlaa. Olin varautunut ennakkoluuloiseen vastaanottoon koko teeman osalta. Mielenkiintoista oli myös se, että parit uskoivat, etteivät voisi vaikuttaa pitopalvelun ostamiin raaka-aineisiin ja saada sen vuoksi esimerkiksi luomuruokaa.

Mielenkiintoista tutkimuksessa oli se, että vieraiden liikkumista keskiarvon perusteella ei oltaisi valmiita muuttamaan, mutta kuitenkin kysyttäessä onko jokin elementti jo muutettu ympäristövastuulliseksi, oli vastaus melko usein vieraiden liikkuminen. Tämä johtui luultavasti kysymyksen muotoilusta. Suurin osa oli jo järjestänyt vieraille yhteiskuljetuksen, joka on ympäristövastuullinen valinta. Vastajaat ymmärsivät kysymyksestä, että vielä tästä pitäisi pyrkiä vastuullisempaan vaihtoehtoon.

Kyselyn ja niistä saatujen tulosten perusteella uskoisin isoimman ongelman olevan yleinen tietämättömyys, sekä aikaisemmat esimerkit. Ympäristövastuullisten häiden mahdollisuudesta on suomalaisissa medioissa puhuttu vasta hyvin vähän, jos ollenkaan. Vastajani olivat yleisesti todella innoissaan aiheestani ja kyselivät siitä mielenkiinnolla. Monella oli kuitenkin ennakkoluuloja ylimääräisistä kustannuksista ja ongelmallisesta käytännön toteutuksesta. Nämä saisi kuitenkin helposti korjattua esimerkkien avulla.

Tutkimustulokset ovat hyödyllisiä alalle ja toimeksiantajalle kysynnän kartoittamisen muodossa. Toimeksiantajani saa suoraan omien asiakkaidensa mielipiteitä asian tärkeydestä ja kiinnostuvuudesta, jonka perusteella he voivat päättää, kuinka paljon aihealuetta esimerkiksi lehteen kanttaa sijoittaa. Lisäksi seuraavan vuoden messutapahtumaa voidaan muokata tulosten pohjalta, muun muassa ohjeistamalla ja rohkaisemalla näytteilleasettajiä lisäämään ympäristövastuun näkyväksi osaksi osastoaan. Aiheen käsittely lehdessä toisi lisää lukijoita, sillä ympäristövastuu oli selkeästi ihmisiä kiinnostava aihe.

Toimeksiantajani voisi kehittää toimintaansa lisäämällä lehteen aiheita käsitteleviä haastatteluja, infopaketteja ja esimerkkejä ympäristövastuuteemalla toteutetuista häistä. Tulosten perusteella uskaltaisin rohkaista palveluntarjoajia tuomaan paremmin erilaisia tuotteita ja niiden alkuperiä keskustelun aiheeksi asiakkaidensa kanssa. Ei vain heidän omasta aloitteestaan.

8.2 Pätevyys ja luotettavuus

Haastatteluiden luotettavuutta saattaa heikentää se, että haastateltavilla on taipumus antaa sosiaalisesti hyväksyttäviä vastauksia, vaikka heidän aito mielipiteensä olisikin päinvastainen. Haastateltava saattaa esiintyä esimerkiksi sosiaaliset ja moraaliset velvollisuudet täyttävänä henkilönä. (Hirsjärvi ym. 2008, 201-202.) Tämä kyseinen ilmiö saattoi vaikuttaa tutkimukseni tuloksiin, sillä vaikka vastauksista ei henkilötietoja pysty selvittämään, joutuivat haastateltavat silti kertomaan minulle ääneen vastauksensa. Ympäristöasiat kuuluvat juurikin moraalisiin velvollisuuksiin ja kaikki eivät välttämättä halunneet ilmaista todellista mielipidettään asiasta. Esimerkiksi vastaukset väitteeseen ”elän omaa arkeani

mahdollisimman ympäristöystävällisesti” saattavat olla ylöspäin pyöristettyjä. Myös sana mahdollisimman- on hieman ympäripyöreä, ja sen voi tulkita hyvin eri lailla. Myös tämä on saattanut vaikuttaa vastauksiin.

Kyselytutkimuksen yhtenä ongelmana on se, ettei tutkija voi olla täysin varma miten onnistuneita kysymykset ja vastausvaihtoehdot ovat olleet vastaajien näkökulmasta. Näin ollen väärinymmärryksiä on hyvin vaikea kontrolloida. (Hirsjärvi ym. 2008, 190.) Omassa tutkimuksessani kysymys 5, eli taulukko jossa vastaajan tuli arvioida mitä häiden osa-alueetta hän olisi valmis muuttamaan ympäristöystävällisemmäksi, oli useille vastaajille hieman vaikea. Osa lähti ajattelemaan kysymystä jo järjestettyjen asioiden kannalta ja sanoi ettei olisi valmis enää enempää sitä muuttamaan ympäristöystävällisemmäksi. En kuitenkaan hakenut kysymyksellä jo tehtyjä muutoksia, vaan ylipäätään ajatuksia siitä, olisiko skenaario mahdollinen vai ei. Koska tein kyselyn strukturoituna haastatteluna, pystyin tässä vaiheessa avaamaan kysymyksen tarkoitusta enemmän ja näin sain myös vastaajan ymmärtämään mitä kysymyksellä haetaan.

Haastattelutilanne tapahtui messuosastojen keskellä ensimmäisessä hallissa. Pyrin sijoittamaan oman paikkani messuilla niin, että mahdollisimman moni olisi jo kiertänyt koko tapahtuman ja olisi nyt poistumassa rakennuksesta. Tällä pyrin eliminoimaan kiireen aiheuttaman haitan vastauksiin. Huomasin kuitenkin, että moni jäi vastaamaan kyselyyni kesken kierroksen, jolloin heillä oli kiire päästä takaisin messujen pariin. Tämä saattoi vaikuttaa siihen, etteivät he miettineet kysymyksiä kovin tarkkaan ja vastauksen jäivät sen vuoksi lyhyiksi.

Validiteetti, eli pätevyys, kertoo sen, miten hyvin tutkimuksessa käytetty tutkimus- tai mittausmenetelmä mittaa juuri sitä ominaisuutta, jota on tarkoituskin mitata. Tulosten näkökulmasta validiteetilla tarkoitetaan sitä, että oikeuttavatko käytetyt aineistot, saadut tulokset ja käytetyt tutkimusmenetelmät tutkimuksessa esitetyt väitteet. (Hiltunen 2009, 3-7.) Reliabiliteetti, eli luotettavuus, kuvaa sitä, miten luotettavasti käytetty mittaus- tai tutkimusmenetelmä mittaa tiettyä ilmiötä. Reliabiliteetti tutkimustuloksissa kertoo niiden luotettavuudesta. Mittaustulokset eivät voi olla sattumanvaraisia, vaan samoissa olosuhteissa pitäisi saada samat tulokset. Reliabiliteetti tarkoittaa tutkimuksen kykyä antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia. (Hiltunen 2009, 9; Hirsjärvi ym. 2008, 227.)

Tutkimustani voisi jatkaa kartoittamalla alan yritysten mielipiteitä ja tarjontaa ympäristövastuullisista tuotteista ja niiden kysynnästä. Tekemäni tutkimuksen voi toteuttaa myös jossakin toisessa tapahtumassa eri kaupungissa, ja vertailla saatuja tuloksia keskenään. Näin tuloksista voisi tulla ilmi eri alueiden asukkaiden mielipiteitä. Jatkotutkimuksissa voi

ottaa huomioon myös eri budjettien vaikutuksen ympäristövastuullisiin valintoihin. Omassa kyselyssäni vastaajat olivat yhtä lukuun ottamatta menossa ensimmäistä kertaa naimisiin. Jatkotutkimusta tehdessä vastaajat voisi rajata toista kertaa naimisiin menijöihin, ja katsoa kuinka paljon heidän mielipiteensä mahdollisesti eroavat.

8.3 Henkilökohtainen kehitys

Tämän opinnäytetyön tekeminen oli todella mielenkiintoinen prosessi. Aiheen rajaaminen ja tietoperustan sekä kyselyn pitäminen tämän rajauksen sisällä oli koko projektin vaikein osuus. Myös itse tutkimuskysymyksen määrittely ja kyselyn rakentaminen sen mukaan oli yllättävän hankalaa. Sopivan aineiston löytäminen tietoperustan pohjaksi osoittautui välillä hyvin haastavaksi. Tutkimus oli kaiken kaikkiaan hyvin vaativa ja aikaa vievä, mutta sitä osasin odottaakin. Yllättynyt olin siitä, miten hyvin ihmiset ottivat tutkimukseni vastaan messuilla ja ottivat innoissaan osaa kyselyyni. Tietoperustan kasaamiseen tarvittavan aineiston lukeminen oli mielenkiintoista ja opetti paljon sellaisiakin asioita, jotka eivät tähän työhön päätyneet.

Jos tekisin kyselyn nyt uudestaan, käyttäisin toista metodia vastausten keräämiseen. Strukturoitu haastattelu oli itselleni melko rankka, lähinnä äänen käytön vuoksi. Lomakehaastatteluna vastaajat olisivat rauhassa saaneet miettiä omia vastauksiaan, ja olisin voinut antaa lomakkeen usealle parille yhtä aikaa. Vastauksia olisi kertynyt viikonlopun aikana paljon enemmän ja olisin saanut aiheesta laajemman kuvan. Lomaketta käyttämällä olisi osittain eliminoitu myös mahdollinen vastausten vääristely moraalisisista syistä. Itse projektissa pitäisin paremmin kiinni aikataulusta. Nyt kyselyn ja loppuosan välille jäi pitkä tauko, jonka jälkeen oli vaikeaa päästä taas aiheeseen kiinni. Pitäisin siis seuraavalla kerralla huolta, että minulla on tarpeeksi pitkä yhtenäinen jakso aikaa työstää projektia.

Projektista suoriuduttuani osaan nyt aikatauluttaa tulevia töitäni paremmin. Osaan rajata aiheita ja määritellä oikeat kysymykset ja ongelmat tutkimukselle. Itsenäinen työskentelyni on paljon paremmalla tasolla. Tiedän nyt, mitä tutkimuksen tekeminen vaatii ja osaan ensi kerralla suoriutua tästä paremmin. Osaan myös soveltaa muiden tekemiä tutkimuksia oikeaan elämään ja miettiä realistisesti, miten niitä voi arkeen hyödyntää. Tietotekninen osaamiseni Wordin ja Webropolin suhteen kasvoi projektin edetessä paljon. Myös tiedonhakutaitoni ja lähdekriittinen ajattelu ovat nyt paremmalla tasolla. Tärkein oppimani asia on mielestäni kuitenkin se, että osaan nyt analysoida kriittisesti myös muiden tekemiä tutkimuksia ja soveltaa niitä käsillä olevaan aiheeseen. Kaiken kaikkiaan opinnäytetyöni oli

muutamasta väärästä valinnasta ja aikataulusongelmasta huolimatta onnistunut ja opettavainen projekti. Erityisen tyytyväinen olin aihevalintaani, joka osoittautui myös mielenkiintoiseksi ja ajankohtaiseksi aiheeksi.

Lähteet

Antila, K. 2008. Pysäytä ilmastonmuutos, suomalaisen arjen valintoja. Edita publishing oy. Helsinki.

Bridal guide. 5 hottest wedding trends. Luettavissa: <https://www.bridalguide.com/blogs/bridal-buzz/wedding-trends-pinterest-contest>. Luettu: 20.10.2017.

Bruun, O. & Lassila, T. 2015. Kaivannaisten maailmatalous: kultakuumeesta luonnonvarakriisiin. Picaset oy. Helsinki. Luettavissa: <http://www.sll.fi/ajankohtaista/kaivannaisten-maailmantalous-kultakuumeesta-luonnonvarakriisiin>. Luettu: 12.1.2017.

Bonn, M. 2013. Hää, onnistuneiden juhlien opas. Books on demand GmbH. Helsinki.

Conway, D. 2009. The event manager's bible. How to books Ltd. United Kingdom.

Ekokompassi. Ekokompassi tapahtumille. Luettavissa: <http://www.ekokompassi.fi/tapahtumat/>. Luettu: 7.1.2017.

EU- ympäristömerkki. Luettavissa: <http://eu-ymparistomerkki.fi/eu-ymparistomerkki/>. Luettu: 11.1.2017.

EU- ympäristömerkki. Miksi valita EU-ympäristömerkki. Luettavissa: <http://eu-ymparistomerkki.fi/eu-ymparistomerkki/miksi-valita-eu-ymparistomerkki/>. Luettavissa: 11.1.2017.

Gilbert, E. 2004. The complete wedding planner. Frederick Fell Publishers, Hollywood.

Helsingin kaupungin ympäristökeskus 2014. Siisti tapahtuma! Ympäristöopas tapahtumanjärjestäjälle. Luettavissa: https://issuu.com/helsinginymparistokeskus/docs/ge_ymp__rist__opas_suomi/3?e=9298426/8642158. Luettu: 7.1.2017.

Helsingin kaupunki 2015. Helsingin tapahtumien ympäristökriteerit. Luettavissa: <http://www.hel.fi/static/ymk/esitteet/hki-tapahtumien-ymparistokriteerit.pdf>. Luettu: 7.1.2017.

Helsingin uutiset 2017. Uusimmat häätrendit: nyt uskalletaan entistä enemmän. Luettavissa: <http://www.helsinginuutiset.fi/artikkeli/516295-uusimmat-haatrendit-nyt-uskalletaan-entista-enemman>. Luettu: 1.10.2017.

Hiltunen, L. 2009. Validiteetti ja reliabiliteetti. Jyväskylän yliopisto. Luettavissa: http://www.mit.jyu.fi/ope/kurssit/Graduryhma/PDFt/validius_ja_reliabiliteetti.pdf. Luettu: 10.10.2017.

Häämessut. Luettu: <http://www.haamessut.fi>. Luettavissa: 4.1.2017.

Häätapahtuma. Hello Love. Luettavissa: <http://haatapahtuma.fi/hello-love/>. Luettu: 4.1.2017.

Häät 2017. Yrityksen tarina. Luettavissa: <http://www.haat.fi/info/editus-oy/yrityksen-tarina>. Luettu: 4.1.2017.

Häät ja juhlat 2013. Tietoa meistä. Luettavissa: <https://www.haatjajuhlat.fi/tietoa-meista/>. Luettu: 4.1.2017.

Ilmasto-opas. Kasvihuonekaasut lämmittävät. Luettavissa: <https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastomuutos/ilmio/-/artikkeli/3a576a6e-bec5-44bc-a01d-11497ebdc441/kasvihuonekaasut-lammittavat.html>. Luettu 11.1.2017.

Joutsenmerkki. Tietoa kuluttajille. Luettavissa: <http://joutsenmerkki.fi/joutsenmerkki/>. Luettu 11.1.2017.

Kaskinen, T. & Kuittinen, O. & Sadeoja, S-R. & Talasniemi, A. 2011. Kausiruokaa herkutteleijoille ja ilmastonystäville. Bookwell oy. Porvoo.

Kierrätyskeskus. Ympäristömerkit. Luettavissa: <https://www.kierratyskeskus.fi/ymparistokoulutus/ekovinkit/ymparistomerkit>. Luettu: 18.10.2017.

Kuluttajaliitto 2016. Eettisen kuluttajan käsikirja. Luettavissa: <https://www.kuluttajaliitto.fi/wp-content/uploads/2016/01/Eettisen-kuluttajan-k%C3%A4sikirja.pdf>. Luettu: 17.12.2016.

Laminen, J. 2011. Ekologisen ja turvallisen yleisötilaisuuden järjestämisopas. Vammalan kirjapaino Oy. Sastamala.

Love me do. Luettavissa: <https://lovedo.fi>. Luettu: 4.1.2017

Luomu.fi. Luomun tunnistaa merkistä. Luettavissa: <http://luomu.fi/ruoka/luomumerkit/>. Luettu 11.1.2017.

Makea hääblogi 2015. Miten valita häihin teema. Luettavissa: <http://makeawedding-blog.blogspot.fi/2015/01/miten-valita-haihin-teema.html>. Luettu: 31.10.2017.

Malmin korupaja 2017. Kierrätyskulta. Luettavissa: <http://www.korupaja.fi/palvelut/kierratyskulta.html>. Luettu: 12.1.2017.

Malmin korupaja 2017. Timantti- ja vihkisormukset. Luettavissa: <https://www.korupaja.fi/sormukset/timantti-ja-vihkisormukset.html>. Luettu: 18.10.2017.

Mennään naimisiin 2014. Luettavissa: <http://mennaannaimisiin.fi>. Luettu: 4.1.2017.

Motiva 2016. Vedenkulutus. Luettavissa: http://www.motiva.fi/koti_ja_asuminen/mihin_energiaa_kuluu/vedenkulutus. Luettu: 12.1.2017.

Naimisiin.info. Morsiamen pukeutuminen. Luettavissa: <http://www.naimisiin.info/haaopas/morsian.html>. Luettu: 11.12.2016.

Naimakaupat. Kaason tehtävät. Luettavissa: http://www.naimakaupat.com/haaopas/kaaso_bestman/kaaso_teht.php. Luettu: 11.1.2017.

Naimakaupat. Bestmanin tehtävät ja pukeutuminen. Luettavissa: http://www.naimakaupat.com/haaopas/kaaso_bestman/bestman.php. Luettu: 11.1.2017.

NASA. A blanket around the earth. Luettavissa: <http://climate.nasa.gov/causes/>. Luettu: 9.12.2016.

Persosson, M. & Sjöström, B. & Johnsson, P. 2007. Pieniä ilmastotekoja, opas arkipäivän valintoihin. Nemo. Helsinki.

Porin juhlava. Porin häämessut. Luettavissa: <http://www.porinjuhlava.fi/haamessut2017.html>. Luettu: 4.1.2017.

Reilu kauppa 2016a. Mikä reilu kauppa? Luettavissa: <http://www.reilukauppa.fi/meista/mikae-reilu-kauppa/>. Luettu: 18.12.2016.

Reilu kauppa 2016. Miten reilu kauppa toimii? Luettavissa: <http://www.reilu-kauppa.fi/meista/miten-reilu-kauppa-toimii/>. Luettu: 11.1.2017.

Reilu kauppa 2016b. Kulta. Luettavissa: <http://www.reilukauppa.fi/tuotteet/tuoteryhmaet/kulta/>. Luettu: 18.12.2016.

Reilu kauppa 2016c. Leikkokukista. Luettavissa: <http://www.reilukauppa.fi/tuotteet/tuotteet0/kukat/leikkokukista/>. Luettu: 18.12.2016

Storm, A. 2017. Luo häät väriteeman pohjalta. Häät ja Juhlat, s. 204.

Suomen häämessut. Luettavissa: <http://www.suomenhaamessut.fi/kavijoille/jyvaskyla/>. Luettu: 4.1.2017.

Suomisanakirja 2017. Teema. Luettavissa: <https://www.suomisanakirja.fi/teema>. Luettu: 1.10.2017.

Tampereen häämessut. Luettavissa: <http://www.tampereenhaamessut.com>. Luettu: 4.1.2017.

Tandemseven. 5 essential components of effective customer journey maps. Luettavissa: <http://www.tandemseven.com/journey-mapping/5-essentials-for-customer-journey-maps/>. Luettu: 30.5.2017.

The knot 2017. Wedding themes. Luettavissa: <https://www.theknot.com/wedding-themes>. Luettu: 1.10.2017

Tilastokeskus 2016. Solmittujen avioliittojen määrä kääntyi lievään nousuun. Luettavissa: http://www.stat.fi/til/ssaaty/2015/ssaaty_2015_2016-04-21_tie_001_fi.html. Luettu: 9.12.2016.

Tilastokeskus 2016. Suomen kasvihuonekaasupäästöjen lasku jatkuu. Luettavissa: http://www.stat.fi/til/khki/2015/khki_2015_2016-12-07_tie_001_fi.html. Luettu: 19.12.2016.

Tilastokeskus 2012. Ilmastonmuutos suomalaisten suurin ympäristöhuoli. Luettavissa: http://www.stat.fi/ajk/tiedotteet/2012/tiedote_009_2012-07-05.html. Luettu: 9.12.2016.

Timanttiset. Vihkisormus ja kihlasormus. Luettavissa: <https://www.timanttiset.fi/fi/Tuotetieto/Koruista-tietoutta/Vihkisormus-ja-kihlasormus>. Luettu: 18.10.2017.

Turun häämessut. Luettavissa: <http://www.interdialogi.fi/haat>. Luettu: 4.1.2017.

Vallo, H. & Häyrinen, E. 2012. Tapahtuma on tilaisuus. Tietosanoma. Tallinna.

Vattenfall 2016. Kodin keskimääräinen energiankulutus. Luettavissa: <http://www.vattenfall.fi/fi/keskimaarainen-sahkonkulutus.htm>. Luettu: 12.1.2017.

WWF 2015. Ilmastonmuutoksen vaikutukset. Luettavissa: <https://wwf.fi/uhat/ilmastonmuutos/>. Luettu 9.12.2016.

WWFa. Climate change. Luettavissa: <https://www.wwf.org.uk/what-we-do/area-of-work/climate-change-and-energy>. Luettu: 15.10.2017.

WWFb. Tunnista teko. Luettavissa: https://wwf.fi/assets/pdf/WWF_Tunnista_Teko_A6_WEB.pdf. Luettu: 10.12.2016.

WWF 2016. Itämeren rehevöityminen. Luettavissa: <https://wwf.fi/alueet/itameri/rehevoityminen/>. Luettu: 15.12.2016

WWF 2017. Päästöjen kompensointi. Luettavissa: <http://www.ilmastolaskuri.fi/fi/emission-compensation>. Luettu: 12.1.2017.

Yle 2015. Suomalaiset haluavat muiden hillitsevän ilmastonmuutosta- omia valintoja ei ole muutettu. Luettavissa: <http://yle.fi/uutiset/3-7930341>. Luettu: 10.12.2016

Yli-Salomäki, S. 2017. Kimalteleva hekuma. Häät, 30, s. 58.

Ylönen, M. & Ylönen, P. 2005. Meillä on häät. Helmi kustannus. Helsinki.

Yhteishyvä 2015. Tahdon sinut! Perinteiset kesähäät vai modernit bileet? Luettavissa: <https://www.yhteishyva.fi/hyva-olo/tahdon-sinut-perinteiset-kesahaat-vai-modernit-bileet/05479005>. Luettu: 17.12.2016.

Liitteet

Liite 1. Kysely

Ekologiset häät

Tämä kysely toteutetaan yhteistyössä häämessujen kanssa.

Vastaaminen tapahtuu täysin nimettömänä. Aineistoa käytetään Haaga-Helian matkailun liikkeenjohdon opinnäytetyöhön.

1. Ikä?

- alle 20
- 21-25
- 26-30
- 31-35
- 36-40
- yli 40

2. Menettekö ensimmäistä kertaa naimisiin?

- Kyllä
- En

3. Jos häissäsi on jokin teema, kirjoita se alle

4. Miten seuraavat väittämät kuvaavat sinua? 1 = täysin eri mieltä
2= jokseenkin eri mieltä 3 = en osaa sanoa 4= jokseenkin samaa mieltä
5 = täysin samaa mieltä

Pidän ympäristöystävällisyyttä tärkeänä asiana
Elän omaa arkeani mahdollisimman ympäristöystävällisesti
Ympäristöystävällinen ajattelu ja toteutus ei sovi hääjuhlaan

5. Arvioi jokaisen osa-alueen kohdalla, olisitko valmis muuttamaan sitä ympäristöystävällisempään suuntaan 1 = täysin eri mieltä 2 = jokseenkin eri mieltä 3 = en osaa sanoa 4 = jokseenkin samaa mieltä 5 = täysin samaa mieltä

Juhlapaikka

Ruoka

Kutsut

Muut paperit kuten ohjelmalehtiset

Oma liikkuminen päivän aikana

Vieraiden liikkuminen päivän aikana

Morsiuspuku

Sulhasen puku

Sormukset

Juhlatilan koristeet

Juhlatilan kukat

Lahjatoiveet

Roskien lajittelu

6. Aiotteko jonkin yllä olevista kohdista toteuttaa ympäristöystävällisemmin häissänne?

7. Minulle on hankintoja tehdessäni tarjottu ympäristövastuullisia vaihtoehtoja, millaisia?

8. Mitkä asiat voisivat vaikuttaa siihen, että ympäristövastuullisten valintojen tekeminen ei olisi kohdallasi mahdollista, vaikka niitä haluaisit tehdä?
